“شو لیژیی” ئەو شاعیرەی لەپێناو تەلەفۆنە دەستێکەی ئێوەدا مرد … وەرگێڕانی: گۆران عەبدوڵا

نووسینی : ئیمیلی ڕاوهاڵا / شێنزن / ژیانگ
وەرگێڕانی لە ئینگلیزییەوە : گۆران عەبدوڵا

شو لیژیی (١٩٩٠ – ٢٠١٤)

بە سەدان هەزار خەڵک لە لادێ و شارۆچکەکانی چینەوە سەفەر دەکەن بۆ شارە گەورەکان، لە پێناوی کارکردن لە کارگە نێود□و□تییە مشەخۆرەکانی وەبەرهێنان و هەوڵدەدەن ژیانێکی باشتر پێکەوە بنێن بۆ خۆیان. شو لیژی وێنەیەکی تۆمارکراوی ئەو ژیانەی لە دوای خۆیدا ب□جێ هێشت.

شو لیژی مردنی بینی کە دێت

خەوی پێوەبینی، لەبارەیەوە نووسی و بە دەوریا سوڕایەوە لە ناو لەپیدا. لە شەوە تاریکەکان ئیزافە کاری دەکرد “لە کانوونی دووەمی ٢٠١٤دا، شولیژی کاتێک بیست و سێ ساڵان بوو هەستیکرد بورغوویەکە و لە شوێنی خۆیدا نییە، “بەرز دەبێتەوە و دائەکەوێ، زرنگەی دێ بە هێواشی، ” بزرد□ بێت لەسەر زەوی کارگەکە. ” سەرنجی کەس ڕاناکێشێ،” وەک ئەوەی نووسیویەتی. “ڕێک وەک جاری پێشوو، لە شەوێکی وەکو ئێستا، کاتێک کەسێک لەسەر زەوییەکە هەڵد□ بەزییەوە.”

شو لیژی، کوڕێکی لادێیی، خوێندکاری ئامادیی، جلەکانی دا بە شانیدا و لە ساڵی ٢٠١١ ڕووی لە خوارووی چین کرد و لە شاری شانژین گیرسایەوە. بەدوای ڕێگایەکدا دەگەڕا لەدەرەوەی ژیانی لادێیی، ئومێدی وابوو فرسەتێک بدۆزێتەوە بۆ بەکارهێنانی مێشک. وەکوو سەدان هەزاری تر، ئەمیش خۆی یەکلایی کردەوە کە دەست پێبکات، لەو لاینەی (هێڵە)ی کە پارچەکان پێکەوە دەبەستن لە فۆکسکۆن تەکنۆلۆجی گروپ، مانیفاکتۆرە زەبەلاحەکەی تایوان کە بە لینکێک بە هەموو ناوە ئەلیکترۆنییەکانی ترەوە دەبەسترێتەوە، هەر لە ئەپڵەوە تا ئەسەر و مایکرۆسۆفت. بۆ تێگەیشتن لەوەی کە دەیبینی، دەستی کرد بە نووسین، بەرهەمە هەستبزوێنەرەکانی تاقمێکی کەم لە دانیشتوانی گەرەکە

بچووکەکانی شاری “داگۆن شیرن” یان لە ناو شاعیرە کۆچەرەکان، خستە دوای.
لەو سێ ساڵ و نیوەی لە شانژین بوو، شو ژیانێکی سەختی بەڕێکرد، لەگەڵ هەندێ وردەکاری جواندا. کورە لادێییەکە لە شاردا دەنگێکی دوزییەوە کە ئەیگوڕاند، شیعرەکانی لە ڕۆژنامەی کەمپانیای “فۆکسکۆن گەل”دا و لەسەر تۆڕە کۆمەڵایەتییەکان بڵاو دەکردەوە.
کارگەکان زۆر جار کرێکارەکانیان دەگۆری و کرێکاری نەناسراویان دادەمەزراند. وشەکانی ئەو بۆ خوێنەران وەبیرهێنەری ئەوە بوون کە هەر کرێکارێک مێشک و دڵی هەیە. نووسین بۆ ئەو ئامرازی دەربڕینی ناخی بوو. لە چاوپێکەوتنێکی بڵاو نەکراوەیدا لە گەل رۆژنامەنووسیکی چینیدا کە رۆژمانەی “تایم” بینیویەتی دەڵێ “نووسینی شیعر ڕێگایەکی ترم پیشان دەدات بۆ ژیان”، “ئەوکاتانەی شیعر دەنووسیت، قەتیس نابیتەوە بە جیهانی ڕاستقینەوە”. بۆ یەکەمین جار، براکەی شو و هاوڕی نزیکەکانی باسیان لە چیرۆکەکانی کرد بۆ ڕۆژنامەی بیانی.

بورغوویەک کەوتە سەر زەوی (2014)

بورغوویەک کەوتە سەر زەوی
لەم شەوە تاریکەی ئیزافەکاریدا
ڕێک بەردەبێتەوە، زرنگەی دێ بە هێواشی
بەڵام سەرنجی کەس ڕاناکێشێ

هەر وەکوو جاری پێشو
لەشەوێکی وەک ئێستادا
کاتێک کەسێک بەردەبێتەوە سەر زەوی.

لە شاری کارگەکان، ساڵی ٢٠١١ کاتێکی سەیرو دڵتەنگکەر بوو. ئەو کۆمەڵگەیەی کە ناسراوە بە لۆنگوا، شوێنی حاوانەوەی نزیکەی سەد هەزار کرێکاری سەرجەم ناوچەکانی وڵاتی چینە. لە ساڵی ٢٠١٠دا، لانیکەم حەفدە حاڵەتی هەوڵدان هەبووە بۆ خۆکوشتن؛ چواردە مردنیش. بەوهۆکاری توندوتۆڵبوونی بارودۆخی پۆلیسیانەی ناو کارگەکان زەحمەت بوو بزانرێ لە ناوەوە چی ڕودەدات. دەستە کرێکارییەکان نالەباری بارودۆخی کرێکارانیان بۆ شەرایەتی کار دەگەڕانەوە: سەعات کاری زۆر، کرێی کەم و کاری یەکجۆر و نەگۆڕ. ستیف ج□بس (سەرۆکی پێشووی ئەپڵ) یەکێک لە گەوەرە کڕیارانی کەمپانیاکە ئەم مەرگانەی “بە جێی نیگەرانی” ناو برد بەڵام ئاماژەی بەوەشکرد کە ڕێژەی خۆکوشتن کەمترە لە چاو ئەمریکا. فۆکسکۆن ب□ر□□رچی ئ□م

هەوالانەی دایەوە و وتی دۆخی کارکردن باشە. بۆ ڕێگەگرتن لە کاری خۆکوژی تۆڕیان هەڵواسیبوو بە بالکۆنی ژورەکاندا، کە خۆی نمایشێکی ترسناکانەیە و بوو بە سەردێڕی زۆرێک لە ڕۆژنامە جیهانییەکانیش.
فۆکسکۆن بە تایم نیوز دەڵێ: “کۆمپانییەکەمان بیمەی کۆمەڵایەتی بە زیاتر لە ملیۆنێک کرێکار دابین دەکات لە سەرجەم بەشەکانمان(لقەکانمان) لە جیهاندا، هەروەها یاداشتەکانمان بە ڕوونی ئەوە دەردەخەن کەوا چاکسازی زۆر کراوە لە پەیوەند بە بارودۆخی کرێکارانەوە، وەک ئەوەی خراوەتە ڕوو لە لایەن لێکۆلەرە دەرەوەییەکانیش.”
سەرەڕای ڕاکشاندنی سەرنجی جیهانیان لە لایەن چالاکوانانی بەکاربەرەکان (مشتەری، کڕیار) لە نێوان ساڵەکانی ١٩٩٠ بۆ ٢٠٠٠ بە تیشک خستنە سەر بارودۆخی نالەباری کارگەی پۆشاک بە گشتی وکارگەکانی کەوشی کەتانیی لە گوانگدۆنس، ژیانی کرێکارانی کۆچەریی چین لەم شوێنانەدا زۆرلەمێژە هەر شاراوەیە. لە دەرەوەی بازنەی چالاکوانەکان، زۆرێک لە خەڵک گەشتوونە ئەو باوەڕەی کە کرێکارانی لاو لە پێناو بەدەستهێنانی ژیانێکی باشتردا مامەلە بە لاوێتیی خۆیان دەکەن. وایان بیردەکردەوە ئەمانیش وەک بەشەکانی تری چین بە پێچەوانەی خێرایی چوونە سەرەوەی بازاری سەرمایەداری، دەتوانن لە کرێی کارەکەیان پاشەکەوت بکەن و تەلەفۆنێکی نوێی بریقەدار بکەن.
بەدڵنیاییەوە ئەوە تەنها بەشێکە لە چیرۆکەکە. ئەزموونی گەورەی ئابووری لەلایەن “ماوتسی تۆنگ”ەوە داڕێژراوە کە زیاتر لە سی و پێنج ساڵە گەشە دەکات و گۆڕانی قووڵی کۆمەڵایەتی لەگەڵ خۆیدا هێناوە. لە نووسینی کتێبەکاندا ئاماژە بەو کادیرانە دەکرێت کە چۆن سەدان ملیۆنیان لە برسێتی ڕزگار کردووە، بەڵام ئەوە کەسانی سادەی وەکو شو بوون کە ڕێگەی کاری وەها سەخت و سەمەریان گرتە بەر کە دایک و باوکانیان هەر بەر خەیاڵیشیان دا نەدەهات. ئێستا ئیتر گەشەی ئابوری دوو ژمارەیی بەسەر چووە و و سۆسیالیسمی دەولەتیی”سۆشیالیزم بە لەبەرچاوگرتنی تایبەتمەندییەکانی چینەوە”ی دامەزراندووە کە یەکێک لە چینایەتیترین و نەیەکسانترین کۆمەڵگەکانی سەرزەوییە. خەڵک ئیتر هاوئاهەنگی ناچنە پێش – هەیە بە خێرایی پێشدکەوێت و هەیە بەرەو دواوە دەگەڕێتەوە.
ئەو ساڵانەی شو لە شانزین دەژیا چەند کەسانێک لە کرێکارانی کۆچەری خۆیان فڕێدایە خوارەوە و گیانیان لەدەستدا. شو هەرگیز نەیتوانی باز بدا بەرەو ئەو ژیانەی لە خەیاڵیدا بوو، ئێشیک لە پشت مێزێک، واتە تەنیا ریگەیەک کە فرسەتی بیرکردنەوەت پێبدا و ببێتە جێگەی شانازی خێزانەکەشت. دەستی لەو باوەڕەی هەڵگرت کە خەڵک گوێ دەگرن لەوەی کە وەزعەکە دەکرێ بگۆڕدرێ. لە سی مانگی ئەیلوولی

ساڵی ٢٠١٤ هەشت مانگ پاش ئەوەی هەستی کرد ئەویش دەپلیکێتەوە، شو لیژی چووە سەر ڕەفەی باڵەخانەکە.

بۆ دوادا چوونی گۆقاری فەرچن

کاتێک شو لادێیەکەی خۆیانی لە دەرەوەی شاری جیانگ بەجێهێشت جلە کۆنەکانی خۆی گۆڕی. خەڵکی خۆرهەڵاتی هەرێمی گانگدۆنگ سەدەیەک بوو بە بەردەوامی ڕوویان لە باشوور دەکرد بۆ کارکردن لە بەندەرەکانی باشووری ڕۆژهەڵاتی ئاسیا، یان خۆخزاندنە ناو سنوورەکانی هۆنکۆنگ بە هیوای بەدەستهێنانی کارێک. ئەو ناوچەیە بە چاوشان ناسراوە، وە لای چینییەکان بە شوێنی بازرگانی بە ناوبانگە و پێی دەڵێن شوێنی لە دایکبوونی خەڵکی بازرگان.
ئەوکاتەی شو لە دایک بوو لە تەمموزی ساڵی ١٩٩٠، کارکەرەکانی چاوشان بەئاراستەی ڕۆژئاوا دەڕۆشتن بەرەو رووباری مرواری دەلتا کە لە ڕووی ئابوورییەوە خاوەنی ئەزموونێکی گەورە بوو. شانزین ئەو لادێیەی بە جێگای ڕاوەماسی ناسرابوو، ئێستا گۆڕاوە بە ناوەندێکی پیشەسازی وە دەتوانرا تێیدا پارە دروستبکرێت. زۆربەی کرێکاران لە بارێکی ناهەموار و کرێیەکی کەمدا کاریان دەکرد، بەڵام هەندێکیش دەوڵەمەند دەبوون. برا گەورەکەی شو لیژ لەسەر نانی ئێوارە لە جیانگ وتی: "لە لادێکەی(گوندەکەی) ئێمەدا، خەڵک زوو وازیان هێنا لە چوون بۆ شار، هەموو کەسێک بە قسە دەتوانێ بەهار بێنێتە چێکان."
پێدچوو شو لیژی بڕیاری دابێت پەیوەست ببێ بە کۆچێکی گەورەوە. ئەو مناڵتر بوو لە هەرسێ براکەی تری، خێزانەکەیان بە کاری جووتیارییەوە سەرقاڵبوون و لەسەر ئەو پارچە زەوییەی کە هەیان بوو برنج و کەوەر و تارەیان دەچاند. وەکوو براکەی باسی لێوە دەکرد ئەو کەسێکی شەرمن بووە و حەزی بە کاری جووتیاری نەبووە، زیاتر حەزی بە خوێندنەوە کردووە، (بەڵام بەدەستهێنانی کتێب ئاسان نەبووە چونکە نە کتێبخانە و نە کتێبفرۆشی لە لادێکەیان نەبووە. هەروەها دایک و باوکی نەخوێنەوار بوون) لە قۆناغی ئامادەیی لە جیاتی خوێندن زۆرتر سەیری بەرنامە تەلەفزیۆنییەکانی دەکرد. شولیژی پێیخۆشبوو وەک کوڕێکی جیاواز دەربکەوێت، هەر بۆیە لای خەڵکی ئاسایی زوو دەکەوتە بەرچاو.

شێوەیەک لە پەیامبەرێتی (٢٠١٣)

بۆ ساڵاچووانی لادێ دەڵێن
لە گەنجیی باپیرە گەورەم دەچم

کەچی من خەم نەمدەبینی.
کاتێک دووبارە و چەند بارە گوێم لێگرتن
پێی گەیشتم
باپیرە و من لە یەک دەچین
لە حاڵەتی دەموچاوماندا
لە هەست و حەزەکانماندا
هەر وەک ئەوەی لە منداڵدانەکەوە هاتبین
ناویان لەو نابو "داری حەیزەران"
لە منیش "علاگەی جل هەڵگر"
ئەو جاروبار هەستەکانی خۆی قوتدەدا
منیش زۆر جار ملکەچ
لە پاییزی ١٩٤٣، دڕندەکانی ژاپۆن پەلاماریان داو
باپیرە گەورەمیان بە زیندوویی سووتاند
لە تەمەنی بیست و سێ ساڵیدا.
منیش ئەم ساڵ دەبمە بیست و سێ.

شولیژی ئارەزووی بوو پێش ئەوەی بچێت بۆ زانکۆ تۆزێک ڕەنگ و ڕووی بکرێتەوە، بەڵام لە تاقیکردنەوەی گشتی دەرنەچوو. ئەوە شکستێک بوو کە ئازاری دەدا. بە قسەی برایەکی و دوو لە هاوڕێکانی، خێزانەکەیان هانیان دا ئەمە لە بیر خۆی بباتەوە.
خەڵکی لادێکەیان بڕوایان وابوو: ژنهێنان بە کوڕ واتە دەبێت خانوو بکڕیت بۆی. خێزانەکەی ئەو دەبوایە پارە پاشەکەوت بکەن بۆ سێ کوڕە. شو هەنگژی بە برا بچوکەکەی دەڵێ: "تاقیکردنەوەکەت لە بیر بکە و لەگەڵ هاوپۆلەکانت بەرەو شار بڕۆ، ئەوەی لە ڕابردوو ڕووی داوە، ڕابردووە، خۆت ماندوو بکە، ئیستاش دەتوانیت چارەنووست بگۆڕیت." هەتا کۆتاییش خێزانەکەیان پێیان وابوو دەتوانێت.

چراخانە، شاری گەورە

بۆ گەنجێکی کونجکاوی، شاری شانژین زۆر شتی بۆی هەیە. شارێکی حەوت ملیۆنی سەرباری هەموو ئەو خەڵکانەی دەوروبەری و هەرێمەکانی تر (لە کتێبفرۆشیشی کەم نییە). لە ساڵی ٢٠١٣ لە شیعری "بە خوێن دەدوێم" دا، شو لیژی لە مێژە کرێکارەکەیەوە بە سەیرکردنی دەوروبەرە لە ژوورە "پاکەتە شخارتەییەکەی" ڕا نهێنییەکانی جیهانی بۆ دەرکەوت:

ژنانی سەرگەردانی دوورکەوتوو لە هاوسەرەکانیان
کوڕگەلی سیشوانی لە کاتی فرۆشتنی شۆربای مالا

پیرەژنانی "هینان"ی لە پاش دووکانی عەربانەکانیان
خەشم بە درێژایی شەو
شەوارە گرتوو بۆ نووسینی شیعرێک
پاش ڕاکردنی تەواوی ڕۆژ
بەدوای بژێوی ژیان.

خەبەخەوکردن کەم و زۆر ببوو بە ئەرکێکی دەرەتانبڕ و تاقەتپڕووکێن کە گیانی دەگوشی و هەستی دەڕووشاند. لە یەکەمین کاری لە کۆمپانیای فۆکسکۆن بە نۆرە هەر مانگەی لە نێوان شفتی شەو و ڕۆژ کاری دەکرد و سەعاتکارێکی زۆر لە سەر پێیەکانی دەوەستا، بە هاوڕێیەکی وتبوو "ئەو ڕا هاتووە لەسەر ئازارەکانی، وەک لە شیعرە ئازاراوییەکانیدا دەردەکەوێت."

لەسەر هێڵی بە سەریەکدا بەستن
وەکو ئاسن ڕاست ڕادەوەستم،
دەستم وەکوو سەوڵی بەلەم.

هەروەها لە ئابی ۲۰۱۱ دا نووسیویەتی:

دەبێت چەند ڕۆژ، چەند شەو،
هەروەکوو ئێستا
بە پێوە خەوم لێکەوتبێت؟

ژیانی کارگە وای لە شو کردبوو هەر وەک ئامێرێک بیربکاتەوە، نیوە ئینسانێک لەگەڵ "گەدەیەکی ساختەی ئاسنینی پڕ لە ئەسید، کبریت و نەتریک". ئەوە وای کردبوو "پێستی کرێکارەکان توێک بەربدات" داپۆشینی خانەکانی لەشیان بوو بە توێژاڵێک لە "تێکەڵەی ئەلەمنیۆم". هەستی دەکرد بەریگیراوە و لە مرۆڤبوون خراوە، وەک ئەوەی کە کارەکەی خۆی لە خۆیدا توانایی سیحری زمانی لێ دزی بێت و لە وشەی کار وەکوو "کارگە"، "هێڵی سەریەکخستن"، "مەکینە"، "کارتی کار"، "ئیزافەکاری"، "هەقدەست"… واتر هیچت بۆ نەهێڵیتەوە.
جیهانی وشە تەنها مەودای حەسانەوەی ئەو بوون، لە ڕۆژە دەگمەنەکانی پشووداندا وەک ئەوەی هاوڕێکانی دەیانوت شو ئارەزووی سەردانی کتێبخانەکانی دەکرد و ورد ورد سەیری کتێبەکانی سەر ڕەفەی کتێبخانەکانی دەکرد. زۆر جاریش سەردانی کتێبخانەی کۆمپانییەکەی دەکرد و چاوی بە نووسەران و ئێدیتەرەکانی (سەرنووسەرانی) ڕۆژنامەی کۆمپانییەکە دەکەوت و دەستی بە ناردنی شیعرەکانی کرد بۆیان و پێداچوونەوەیان دەکرد بۆی. "زۆر دڵخۆش بووم بەوەی کە بە

"یەکەمین جار کارەکانیم بینی" ئەمە قسەی ئەو ئەدیتۆرە بوو کە نەیویست ناوی ئاشکرا بکرێت بە هۆی کارەکەیەوە. هەروەها وتی: "کارەکانی شو چاوەکانی کردمەوە."

شو دەستیکرد بە بڵاوکردنەوەی ئۆنلاینی شیعرەکانی و دەینارد بۆ گۆڤارە بچووکەکان. هەروەها پەیوەندیکرد بە کرێکارە شاعیرەکانی ترەوە، چ وەک شەخسی یان لە ڕێی تۆڕی کۆمەڵایەتییەکانەوە. یەکشەمەیەک لە بەهاری ٢٠١٢ بە سواری پاس ڕوویکردە یەکێک لە شارە نزیکەکانی گوانژەو بۆ ئامادەبوون لە کۆبوونەوەیەک. نووسەرێک بە ناوی گاو سەرنجیدا گەنجێکی باریکەڵەی لە پەنجەرەوە دانیشتووە و گوێدەگرێت و یاری بە تەلەفۆنەکەی دەکات. گاو داوای لێکرد پەیوەست بێت بە گرووپەکەوە، ئەویش بە گوێیکرد.

پاش قسەوباسکردن، گاو، شوی گەیاندە وێستگەی پاسی شانژین، لە کاتی چاوەڕوانیشدا نانێکیان پێکەوە خوارد. ئەمان هەردووکیان لە بیستەکانی تەمەنیاندابوون و ڕقیان لە کارەکەیان دەبووەوە، پیاوگەلێکی هەستیار لە شارێکی دڵڕەق.

شو بە گاوی وت، هەست دەکات کەوتۆتە تەڵەوە، ئەو هیچ حەزی بە کارەکەی نییە، بەڵام ناچارە و کاری تری چنگ ناکەوێ. گاو وتی: "لێژی دەیزانی ئەو دەبێت قەڵەم بەکاربهێنێ نەوەک چەکوش، بەڵام هەمیشە جیاوازی هەیە لە نێوان خەیاڵ و واقیعدا."

تاڵی چێژتن

لە ساڵی ٢٠١٣ دا شو هەستی دەکرد شار قووتی دەدات. شوێنی مانەوەی گۆڕی لە بەشی ناوخۆی کارگەکەوە بۆ گرتنی ژوورێکی بچووکتر بەکرێ، ئەوەندە بچووک بوو هەستی دەکرد لە گۆڕ دەچێت. ڕۆژێکیان بە خەیاڵیدا هات وەکو پیاوە مەزنەکانی خانەدانی "تانگ" بنووسێت، وشەکانی لە شەراب و جوانیدا بخووسێنێ و لە شانەی "مانگ لەسەر بەفر" ڕامێنێ. بەڵام بۆی نەدەکرا. بۆ خۆی بوو وهەستی بە خنکان دەکرد. وەک خۆی نووسی: "ئەم ڕاستییەی ژیانی من، تەنیا ڕێگەدەدا لە خوێن بدوێم".

ژووری بەکرێ (٢٠١٣)

جێگایەکی دە میتری چوارگۆشە
تەسک و شەدار، بێ تیشکی خۆر لە ساڵدا
لێرە دەخۆم، دەخەوم، پیسی دەکەم و بیر دەکەمەوە
دەکۆکم، ژانە سەردەگرم، پیردەبم،
نەخۆش دەکەوم، بەڵام هێشتاش مردن لە دەستم ڕادەکات

لەژێر زەردی تیشکی بێزاریهێنەری گڵۆپەکەدا دووبارە بە هەستانە
زەق دەڕوانم
وەکوو گۆژەک پێدەکەنم
لەسەر خۆ دێم و دەڕۆم،
بە نەرمی گۆرانی دەڵێم،
دەخوێنمەوە، شیعر دەنووسم
هەموو کاتێک کە پەنجەرەکە دەکەمەوە یان پەردەکە لادەبەم
لە پیاوێکی مردوو دەچم کە هەواش دەرگای تابووتەکەی دەکاتەوە.

شو هەوڵی دا کارەکەی بگۆڕێت لە بەشی خستنەسەریەکەوە بۆ بەشی دابەشکردن و گواستنەوە. وەکوو ئەوەی خۆی بە هاوڕێکەی وتبووی ئەو کارە تۆزێک زیاترهەمجۆرە و دەرفەتی ئەوەی دەداتێ یاری بە تەلەفۆنەکەی بکات، بەڵام کارە نوێیەکەی هیچ شتێکی لە دڵەڕاوکێیەکانی کەم نەکردەوە و مردن لە ناو بەرهەمەکانیدا ڕاوی دەکرد. لە شیعری "جۆرێک لە پەیامبەرێتی" خۆی بەراورد دەکات بە باپیرەی، ئەو پیاوە باریکەڵەیەی هەستەکانی قوتداوە و بەلاوی مرد:

لە پایزی ١٩٤٣، دڕندەکانی ژاپۆن پەلاماریاندا و
باپیرە گەورەمیان بە زیندوویی سووتاند
لە تەمەنی بیست و سێ ساڵیدا.
منیش ئەم ساڵ دەبمە بیست و سێ.

“شو هەنگژی” برا گەورەی شو لیژی وتی: “شو لیژی” هیچ شتێکی بە ماڵەوەیان نەدەوت، زۆر کەمیش بە هاوڕێکانی. ئەو کاتانەی تەلەفۆنی دەکرد، تەنها هەواڵی خۆشی پێیان دەدا.”
خێزانەکەی هیچ ئاگادارییەکیان نەبوو لە بارەی نووسینەکانییەوە.
شو لیژی بە ڕۆژنامەنووسێکی چینیی وتبوو: “من دڵنیام ئەوان تێناگەن، لەسەرێکی تریشەوە ئەوان لە شیعریش تێناگەن، منیش جارجار ئەزموونی دڵتەنگکەرانە لە شیعردا باس دەکەم، بۆیە نامەوێ نیگەرانیان بکەم.”
خەڵکەکانی دەوروبەری لەو بڕوایەدا بوون شێوەیەک لە خەمخۆری ئاساییە و تا ڕادەیەکیش پێویست. ئەگەر لە کرێکاری بە ئەزموونی کارگەکانی “شنزێن” پرسیار بکەی، وەدەچێ بە شانازییەوە باسی “تاڵی چێژتن”ت بۆ بکەن کە پەندێکی چینییە بۆ توانایی خۆڕاگری. لە دایکبوو لە خێزانیکی برسییەتی چێژتوو، یەکەم تاقمی کرێکارانی کۆچەر لە هەژاری لادێ ڕا گوازتیانەوە بەرەو کارگەکانی مەرگهێنەری هێزی هەرزانی کار لە شاردا. ئەو کرێکارانەی کە بە سلامەت دەرچوون بە چاوێکی سووک دەڕواننە “گەنجی ئەمرۆ” و پێیان وایە کە ناتوانن

بەرگەی ئەم دۆخە بگرن.
شو هەنگژی و ئەو سەرنووسەرەی کە داوای کرد ناوی نەبرێ، هەردووکیان وەکو ملیۆنەها کەسانی پێش خۆیان لە تەمەنی هەرزەکاریدا هاتنە شار، بە بارودۆخێکی قوورسدا تێپەڕین و بەهەز هاتنە دەرەوە. بەوایان وابوو شو لیژیش وادەبوو ئەگەر ئارام بوایە و کاری بکردایە. سەرنووسەرەکە پێی وابوو توانایی زیاتر لە شودا بەدیدەکرا نەک نائومێدی، وەک ئەوەی وتی: "بارو دۆخی ئەمڕۆ زۆر جیاوازترە لەوەی کە هەبوو، بەڵام پێم وایە مناڵی ئەمڕۆ داخوازی و پێویستییەکانیان جیاوازن."
شو لە نێوان هیوا و بێ هیواییدا گیری خواردبوو، هەوڵی دا هەناسەیەک وەبەر خۆی بێنێتەوە لەو جاڕس بوونەی، شانسی خۆی تاقیبکاتەوە لە بەکارهێنانی بەهرەکانیدا، لەو بارەشەوە دوو هەوڵیدا بۆ بەدەستهێنانی کاری فەرمانبەریی. یەکیان لە کتێبخانەی کارگەکەی و ئەوەی تریان لە کتێبفرۆشە دڵخوازەکەی یویی لە شانژین، بەڵام لە هەردووکیان نائومێد مایەوە. کاتێک ڕۆژنامەنووسێکی ناوخۆیی پرسیاری لێکرد سەبارەت بە ئایندەی، لە وەڵامدا وتی: "چاوەڕوانی شتێکی ئەوتۆ نیم: هەمووان ئومێدمان وایە ژیانمان باش و باشتر بێت، بەڵام زۆربەمان چارەنووسمان بە دەستی خۆمانەوە نییە."

کۆتایی

براکەی وتی: "لەگەڵ نزیکبوونەوەی ئاهەنگی بەهاری ٢٠١٤ دا، شو کارەکەی لە فۆکسکۆن بە جێهێشت بۆ ئەوەی بە کەسوکارەکەی بڕۆت. بە هاوڕێکانی وتبوو لەم شارە دەڕوا بۆ شارێکی تر بە ناوی سوژۆ کە دوور نییە لە "شەنگەهای"ەوە بە بینینی کچێک و سەر لە نوێ دەستپێکردنەوەی ژیان. ڕۆشن نییە ئەو بەهار و هاوینەی لە کوێ بردەسەر؛ پەیوەندییەکانی لەگەڵ نزیکترین هاوڕێکانیدا پچڕابوو، بەڵام هەر کرێی ژوورەکەی دەدا لە شانژین."
لە مانگی ئەیلوول جارێکی تر لە شانژین دەرکەوتەوە و دووبارە گرێبەستی کاری ئیمزا کرد لەگەڵ فۆکسکۆن، دوو ڕۆژ دواتر، لە یەکی تشرینی یەکەم، ڕۆژی پشوی نیشتمانی چین، لەو کاتە شولیژی تەمەنی بیست و چوار ساڵان بوو، بەرەو مۆڵی ئەو بەر جادەکە بەڕێکەوت کە دەکەوتە بەرانبەر کتێبفرۆشە دڵخوازەکەیەوە. بە ئەلیفەیتەرەکە (ئەسانسەرەکە) سەرکەوت بۆ نهۆمی حەفدە و لەوێوە خۆی فڕێدایە خوارەوە. تا ئەوکاتە هەواڵێک نەبوو لەو خۆکوشتنە لە میدیاکانەوە کاتێک هاوڕێکانی ئەو شیعرەیان دۆزییەوە کە بڕیاربوو لە یەکی

تشرینی یەکەم بڵاو بێتەوە بە ناونیشانی “ڕۆژێکی نوێ” کە لێی نووسرابوو “خوێنرایەوە”.

بەدوای مردنەکەیدا گرووپی کاری وەرگێڕان سەرلەبەری کارەکانی شویان وەرگێڕایە سەر زمانی ئینگلیزی، وەکوو هەواڵێکیش لە ڕۆژنامەکانی بلومبێرگ و واشنتنپۆست بڵاوکرانەوە. شاعیریکی چینیی بە ناوی چین شاویو فلیمێکی دۆکیمەنتاری لە سەر ژیان و کارەکانی شو دروستکرد. بەشێکی کەمیشی لە شیعرەکانیشی بڵاوکردەوە. بەرپرسەکانی کەمپانیایی فۆکسکۆن نەچوونە ژێر باری وەڵامدانەوە بەو پرسیارانەی سەبارەت بە شو کران.

شو هۆنگژی برای شولیژی لە شوێنی ژیانییەوە ڕێگایەکی دووری بڕی بە پاس، بۆ گفتوگۆکردن لەگەڵ کەمپانیەکە و یەکلاییکردنەوەی مافەکانی براکەی. هۆنگژی نەیتوانی تەرمی براکەی بەرێتەوە بۆ لادێکەیان، بۆیە خۆڵەمێشی تەرمی براکەی برد و بڵاویکردەوە بە دەریادا. “جەو چیزاو” وەکوو کرێکارێک لە شیعرێکی بەرگریدا بۆ ڕێزلێنان لە شو نووسیویەتی:

بورغوویەکی تر شل بووەوە
هاوڕێ کرێکارێکی کۆچەری تر
خۆی فڕێدایە خوارەوە
تۆ لە جیاتی من مردی و
منیش لە جیاتی تۆ دەنووسم.

شو لێژی شاعیری لاو و کرێکاری کۆمپانیای فۆکسکۆن لە ساڵی۱۹۹۰ لە وڵاتی چین لە دایکبووە و لە سی ئەیلوولی ساڵی ۲۰۱٤ لە تەمەنی بیست و چوار ساڵیدا زۆر ترازیدیانە کۆتایی بە ژیانی خۆی دەهێنێ و لە یەکێک لە نهۆمەکانی ئەو باڵەخانەیەی ئەپارتمانەکەی تێدا بەکرێ گرتبوو خۆی فرێ دەداتە خوارەوە. دوای کارەساتی مردنی ئەم شاعیرە لاوە و بلاوکردنەوەی شیعرەکانی لەلایەن هاوڕێکانییەوە، سەرنجی میدیای چینی و جیهانی بەلای خۆیدا راکێشا. شیعرەکان و نووسینەکانی لەلایەن دەزگای چاپ و پەخشی (ئەی کەی) دوای رەزامەندی دەسەلاتدارانی حکوومەتی چین بڵاو کرانەوە.

سەرچاوەکان :
http://time.com/chinapoet/ -1
(2- https://en.wikipedia.org/wiki/Xu_Lizhi_(poet

-———

پەراوێز:

1- هینان : هەرێمێکە دەکەوێتە باشوری ڕۆژئاوای چاینەوە
2- تانگ دینەستی: سەردەمی زنجیرەی پادشایەتی چاین
3- سیلینگمالای سیشوانی: جۆرێکی خواردنە

ئەم بابەتە لە ژمارە2ی گۆڤاری هانا بڵاو بۆتەوە ….

د□س□□□اتی مافیا و مافیای دەسەڵات … کامەران چروستانی

مافیا لە کوێوە سەری هەڵداوە؟

ڕەگی گروپەکانی مافیا دەگەڕێتەوە بۆ سەدەی نۆزدەهەم کاتێک لە ناوچەی سق□ی□□ی وڵاتی ئیتالیا هەندێک خێزان و خێڵی دەسەڵاتدار باندی تایبەت بەخۆیان پێکەوە دەنا و لە ڕێگەی هەڕەشە و فشار و کوشتن و توندوتیژییەوە دەسەڵاتی خۆیان بەسەر جومگە سەرەکییەکانی بازرگانی و بازاڕی شار و شارۆچکەکانی ئەو ناوچەیەدا دەگرت. یەکێک لە بەهێزترین و دڕندەترین مافیاکانی ئەو ناوچەیە بە کۆسا نۆسترا (Cosa Nostra) ناسراوە، کە هەتا ئێستاش ئەم گروپە مافیایە لە ناوچەکەدا خاوەنی دەسەڵاتی خۆیەتی و لە هەشتاکان و نەوەدەکانی سەدەی ڕابردوو حکومەتی ئیتالیا ڕوو بەڕوو بوونەوە و کێشەی گەورەی لەگەڵ ئەم باندەی مافیایە هەبوو.

مافیا لە دوو تەوەرەی سەرەکیدا کار دەکات: کۆنترۆڵکردنی جومگە سەرەکییەکانی ئابووری ناوچەی ژێر دەسەڵاتی خۆیان بە شێوەیەک چالاکییە ئابوورییەکانی ناوچەکە دەبێت لەژێر کۆنترۆڵی خۆیان بێت یاخود پشکی سەرەکییان هەبێت. تەوەری دووەمی کارکردنیان لەسەر بنەمای (هەر دەریایەک لە دڵۆپە ئاو پێک دێت)، کە هەڵدەستن لەژێر کاریگەریی هەڕەشە و فشاری توندوتژیدا بڕێک پارە لە خاوەن بازرگانییە بچوک، ناوەند و گەورەکان دەسەنن لەژێر پاساوی پاراستنیان، کە ئەمە خاوەن فرۆشگا و چێشتخانە و کافتریا و هەموو بوارێکی دیکەی بازرگانی دەگرێتەوە.
مافیای ئیتالی سنووری وڵاتەکەی خۆی بەزاند و لە ئەمریکا لەناو

ئەو گەڕەکانەوە، کە خێزانە ئیتالییەکان زۆرینەی نیشتەجێبووانیان پێک دەهێنا، دەستیان کرد بە چالاکییەکانی خۆیان و لەگەڵ تێپەڕبوونی کاتدا توانا داراییەکانیان بەهێزتر دەبوون و کۆنترۆڵی گەلێک بازرگانی گەورەی وەکو کحول، جگەرە، شەکر، قومارخانە و بازرگانیی لەشفرۆشیان کرد. لە نەوەدەکانی سەدەی ڕابردووەوە و لەگەڵ کرانەوەی ئابووری چین بە ڕووی جیهاندا مافیای چینی و پێش ئەوەش مافیای ژاپۆنی بە هەمان شێوە سەریان هەڵدا، کە ڕکابەرێکی ڕاستەقینەی مافیای ئیتالی بوون.

پاش ڕووخانی دیواری ڕۆژهەڵاتی ئەوروپا و گۆڕانکاریی لە سیستمی کۆمینیزمدا ئەو ناوچەیەدا و هەروەها لەکهەڵوەشاندنی یەکێتی سۆڤیەت جۆرێکی دیکە لە مافیا لەو ناوچەیەدا سەری هەڵدا، کە نە لە شێوازی پێکهاتن، نە لە شێوازی کارکردن و سەرچاوەیاندا لە مافیاکانی ئیتالی و چینی و ژاپۆنی دەکرد.
لە چاوپێکەوتنێکدا لەگەڵ یەکێک لە پسپۆڕەکانی تۆڕەکانی مافیا بە پێناسەکردنی هەردوو جۆری مافیاکە بەم شێوەیە باسی لێوە کردن: مافیای ئیتالی لە ناو شەقامەوە سەری هەڵدا و لەگەڵ تێپەڕبوونی کاتدا خۆی خزانە ناو دەسەڵات، بەڵام مافیای ڕۆژهەڵاتی ئەوروپا لە دەسەڵاتەوە سەری هەڵدا و چووە ناو شەقامەوە.

ئەگەر چاوێک بە مێژووی زۆرینەی گرووپە مافیاکانی ئەوروپای ڕۆژهەڵاتدا بخشێنین، ئەوەمان بۆ ڕوون دەبێتەوە کە بەشی زۆرینەی کەسانی خاوەن دەسەڵاتی ئەو گروپانە بە شێوەیەکی ڕاستەوخۆ یان ناڕاستەوخۆ پەیوەندییان بە لوتکەکانی دەسەڵاتی ئەو وڵاتەوە هەبووە بەر لەوەی گرووپە مافیاکانی خۆیان پێک بهێنن. لەگەڵ گۆڕانکارییەکانی حوکم ئەو وڵاتانە کەوتنە ناو بەشێکی سیاسی، یاسایی، سەروەریی یاسا و ئابووریش کە ئەمەش ژینگەیەکی لەبار بوو بۆ ئەوەی کەسانێک بتوانن لە بەرژەوەندی خۆیاندا ئەو بارە لاواز و نائاساییەی وڵات بەکار بهێنن. ئەوەیش بە:

– بەکارهێنانی سەرچاوەی زانیارییەکان لە بواری ئاسایش، یاسا و دادگا، ئابووری، بازرگانی و بەڕێوەبردن لە بەرژەوەندی خۆیاندا ئەویش بەهۆی ئەو پەیوەندییانەی، کە لەناو جومگەکانی دەسەڵاتدا لە ڕابردوودا هەیانبووە.
– قۆرخکردنی ڕێگە سەرەکییەکانی ئابووریی ناوچەکە لە بەرژوەندی خۆیاندا، بە شێوەیەک لە هەندێک بواردا پاکتاوی هەر کەس و لایەنێکیان دەکرد کاتێک هەستیان بە سەرهەڵدانی ڕکابەر کردووە.
– بەکارهێنان و داتاشینی یاسا، ڕێکاری بەڕێوەبردن و شێوازی حوکم

لە بەرژەوەندی ئەو گروپانەدا، کە هەندێک جار دەگەیشتە ئەوەی دەسەڵات چاوەکانی خۆی بنوقێنێت لە پێشێلکارییە یاساییەکانی ئەم گروپانە.

– بەرەنگاربوونەوەی مەدیای ئازاد بە هەموو شێوەیەکی توندوتیژییەوە کاتێک هەستیان بە مەترسیی ئاشکراکردنی زانیارییەکی نهێنی یاخود چالاکیی بنکەیەکی مەدیا یان مەدیاکارێک لە دژیان. بەرامبەر بەمەش دامەزراندنی چەندین بنکەی مەدیای (سێبەر) بۆ شاردنەوەی ڕاستییەکان و چەواشەکردنی کۆمەڵگا لە ڕاستییەکانی ئەم گروپانە.

– بەیاساییکردنی پارەی ڕەش و شتنەوەی ئەو پارانە لە ڕێگەی چەندین پرۆژەی زەبەلاح لەو وڵاتانەدا لەژێر ناونیشان و خاوەندارێتی ناوی دیکەدا، کە نەتوانرێت بەدواداچوونەوەی یاسایی بۆ ئەو کەس و سەرچاوە داراییانە ئەنجام بدرێت.

– تێکەڵاوبوونی جومگەکانی لایەنی چاودێریکردن، جێبەجێکار، یاسادانان، بازرگان و دادگاکان لەناو پێکهاتەیەکی ئاڵۆزدا، کە بەرژەوەندی هەموویان لەناو ئەم تۆڕە داراییە زەبەلاحەدا پێکەوە بەستراوە و هەر لایەنێکیان ناچار بوون داکۆکی لە ئەوی دیکەیان بکات.

– ناچارکردنی شەقام بە پێدانی جۆرێک لە باج، جۆرێک لە پارە لەژێر پەردەی پاراستن، ڕێگەپێدان، مۆڵەت، هەندێک یاسای تایبەت و چەندین کۆمپانیای جیاوازی دڵنیاکردنەوە (Insurance).

ئەم دوو پێکهاتە جیاوازە دوو شێوازی جیاواز لە مافیا نمایش دەکات، کە یەکەمیان ڕێگەکەی لە شەقامدا داکوتاوە، بەڵام دووەمیان لەناو دەسەڵاتدا. بۆ کۆمەڵگا کێشەکان لە جۆری دووەمیان زۆر زیاترە چونکە لە جۆری یەکەمدا بە هەر شێوازێک و لە هەر کاتێکدا بێت یاسا و دەسەڵات دەتوانێت بەرەنگاریان ببێتەوە و بەلایەنی کەمەوە سنوورێکیان بۆ دابنێت. وەلێ لە جۆری دووەمیاندا کێشەکە لەوەدا خۆی دەبینێتەوە کە نەک تەنها سەروەری یاسا بوونی نابێت و حوکم لە بەرژەوەندی دەسەڵاتی فرەلایەنەی مافیادا کار دەکات، بەڵکوو گەندەڵیی دامودەزگاکانی حوکمەت وەها دەکات، کە سەرجەم دامودەزگاکانی دەوڵەت لەناویشیاندا ئاسایش و پۆلیس و هێزە چەکدارەکانیش لە بەرژەوەندی ئەو گروپانەدا کار بکەن.
بەم شێوەیە دەسەڵات لە لوتکەوە دەبێت بە بەشێک لە مافیا و مافیا دەبێت بە بەشێک لە دەسەڵات و تاکی کۆمەڵگاش ناتوانێت سنوورێکی جیاکەرەوە بۆ ئەو دوو پێکهاتەیە دەستنیشان بکات.

لە سەردەمى بۆريس ئێلسنى سەرۆكى ڕووسياى پێشوو دەسەڵات و تواناكانى مافيا گەيشبووە ترۆپك بە شێوەيەك نەك تەنها دەمارە سەرەكييەكانى ئابوورى ئەو وڵاتەيان لەژێر دەستدا بوو، نەك تەنها كۆنترۆڵى بازرگانى نەوت و گازيان كردبوو، بەڵكوو كۆنترۆڵى بازرگانييە بچكۆلەكانى (دڵۆپە ئاوەكان)ى ناو وڵاتەكەشيان كردبوو. ئەمەش وەهاى كردبوو، كە هەموو هاووڵاتييەكى ڕووس لە هەر ساتێكدا چاوەڕوانى باجێك يان ڕووبەڕووبوونەوەيەكى دەكرد لەلايەن مافياى وڵاتەكەيەوە. لە وڵاتێكى ديكەى وەك بولگارياشدا لە نەوەدەكانى سەدەى ڕابردوودا بوارى گەشتوگوزار بە تايبەتى سەر كەنارەكانى دەرياى ڕەش بە هەمان شێوە گروپە مافياكان لەنێوان خۆياندا بەپێى ناوچەى دەسەڵات دابەشيان كردبوو، كە لەو سەردەمەدا بە شێوەيەك لەلايەن دەسەڵاتەوە داڵدە دەدران و پشتگيريان لێ دەكرا.

ئەركى دەسەڵات بريتييە لە پاراستنى ژيان و بەرژەوەندييە جياوازەكانى تاك، خێزان و كۆمەڵگا، دابينكردنى ژيانێكى ئازاد و ئاسوودە، چەسپاندنى سەروەريى ياسا و دەستەبەركردنى ژينگەيەكى لەبار بۆ پێشكەوتن، دادپەوەرى و ڕەخساندنى بوار بۆ ئەوەى هەر تاكێكى كۆمەڵگا بەپێى توانا و هەوڵى خۆى ببێت بە خاوەنى بەشێك لە سامانى ئەو وڵاتە. وەلێ كاتێك مافيا لەناو دەسەڵاتەوە هەڵدەقوڵێت و جومگە گەورە و بچوكەكانى كۆمەڵگا لە بەرژەوەندى خۆيدا قۆرخ دەكات، ئيتر سەرجەم ئەم خاڵانەى سەرەوە دەبن بە كەرەستەيەك كە لە بەرژەوەندى ئاوێتەى (مافيا-دەسەڵات)دا كارى لەسەر دەكرێت.
پرسيارەكە ئەوەيە: ئەگەر لە وڵاتێكى وەك ئيتاليا وە مافيا لەناو شەقام دروست بووبێت و خۆى خزانبێتە ناو دەسەڵات، ئەى لەم سەردەمەدا و لە هەموو جيهاندا چەند دەسەڵات هەن، كە بوون بە بەشێك لەو مافيا يەى كە وڵاتەكە با ياسايى و ناياسايى بە هەردوولايان بەڕێوە دەبەن؟

یادەوەری کۆڵان گێڕانەوە

…64 … کەریم کاکە

64

بە عیزرائیل بڵێن: کەمێك خۆی دوابخات، گوێی کۆساران لە ڕێیە، چەند هەناسەیەکم ماوە، چاویشم لە ڕێیە

قوتابخانە، قوتابخانەی پێشان نیە، هەستدەکەم تەنگبێتەوە، وەك بلێی لە کۆڵیت کرابین، چ جێم لێ دیار نیە، تووشی هەناسەبڕکێ دەبم، پێشتر وا نەبوو، بە دڵی خۆ بای باڵمان دەدا، سبەینان زوو لەگەڵ دەنگی (ئەی ڕەقیب) کێشکە ئاسا بە سەر درەختەکان هەڵدەفڕین، لەگەڵ (ئەی شەهیدان) لە ناو گۆڕەپانەکە دەنیشتینەوە، بە (سڵوەو مێوە..)وە دەچووینە پۆلێ، لە تەنیشت ئازادی هاوڕێم دادەنیشتم و خواخوام بوو مامۆستا زوو زوو هەڵمستێنێ، حەزمدەکرد هەرچی پرسیار هەیە لە منی بکات.
ئێستا وا نیە، خۆشیەکان لەگەڵ ئەی ڕەقیب و شەهیدان و ئازاد هەڵفڕین و نەهاتنەوە، لە بیرمان بێ، ناوە ناوە لەو خەتە دەردەچووین کە بەڕێوەبەر بۆمانی کێشابوو، بەڕێوەبەر دەیگوت:
ئەوەی گۆتم خەتە، نابێت لێی دەرچن و پێ بە خواری دانێن.

یەك لەوانە نەگۆتنی (ئەی ڕەقیب) بوو، بەڵام لە پێ لە لایەکەوە سەدای(ئەی ڕەقیب) بەرزدەبۆوە، ئەو بە دارەوە دەگەیشتێ و پەرتەی پێدەکردن، ئێ، با لە ئاودەستخانە دوورنەکەومەوە، پێشتر لە سەر دەرگا و دیواری ئاودەستخانەی قوتابخانە نووسینم نەدیتبوو، لە هی مزگەفتی شێخەللا و خانەقا و قیبلە خوارو.. دیتبووم، نووسینم دیتبوو، نازانم بۆچی بیرم بۆ ئەوە نەچووبوو کە ئەو جێیە جێی نووسین بێ، بۆیە کە دیتم، تووشی سەرسووڕە هاتم، وەبیرمدێ، دانیشتبووم، سەرم هەڵبڕی، لە سەر دەرکەکە بە خەتێکی درشت نووسرابوو(…)، تەوام نەکردبوو، شەرواڵم هەڵکێشایەوە و دەرپەڕیم، نەمتوانی بە دیاریەوە دانیشم، پێموابوو ئەگەر پتر تەماشای ئەو شەش حەفت پیتەیە بکەم، خۆم دەگرێتەوە، وا بزانم تا چەند حەفتە نەچوومەوە ئەو ئاودەستە، چاوەڕێم دەکرد دووەکەیدی چۆل بن، لە دڵی خۆم دەمگۆ، کەسێ کەس بێ، کوو لە ناو ئاودەست شت دەنووسێ! کەچی زۆری نەبرد بە دەستی خۆم لە هەمان ئاودەست شتم نووسی، بزانین چۆن وچیم نووسی.

ڕەنگە لە ئاودەستەکەی ناوەندێ بووبێت، پێشمەرگەم دیت، سپی سپی،

بریقەی دەهات، پێشمەرگەکە درشت بوو بەڵام (بژی)یەکەی پێشی ورد، پێدەچوو تازە بێت، دوور نیە ئەو کوڕەی پێشە من هاتە دەرێ نووسیبێتی، ئەرێ کێ بوو؟ لە ترسان بەبیرمنەهاتەوە، زۆر ترسام، بە پێەپێ هاتمە دەرێ، گوتم نەبادا بە مل مندا بێ، ڕۆژێکیتر مەلا مستەفام دیت، نووسرابوو، (سەرۆکی کوردان مەلا مستەفای بارزان)، لەو ساتە دەنگی بەرێوەبەر هات، وەی خوایە چ بکەم، خۆ ببینێ بێ یەکودوو بە ملی منیدا دێنێ، باشە خەتەکە بە دەستخەتی من دەچێ! تەماشا دەکەم کتومت هی منە، ڕەنگە واش نەبووبێ، بەڵام ترس وای نیشانم دابێت، قسەیەکی یاریدەدەرم بیرهاتەوە: نەکەن لەئاودەستخانە و سەر دیواران شتی قۆڕ بنووسن، دەستخەتی هەمووتان دەناسمەوە.
خودایە چ بکەم، دەنگی بەرێوەبەر نزیکتر دەبێتەوە، هەوکە دەگاتە سەرم و ئەو سەرۆکی کوردانە بە ملی منەوە دەکەن و دەمهەنجنن، باش بوو بۆم هات، بیرێکی باشم بۆ هات، دەستەسڕەکەم دەرهێنا و پوختە سەرۆکم ڕەشکردەوە، هاتمە دەرێ، بەرێوەبەر لەوێ نەمابوو.

ئیدی ئاودەستخانە بووە جێی: برووخێ حوکمەت، بژی پێشمەرگە، بژی ....، بمرێ ...ە فەندی، منیش هاتە سەرم شتێك بنووسم، چەند جار تەباشیرم لەگەڵ خۆم دەبردە ئاودەستێ، غیرەتم دەدا خۆم، دەست و تەباشیر لە دیوار لە دەرگە نزیك دەبوونەوە، دەمگێڕانەوە، زۆری برد تا نووسیم: (بژی پێشمەرگە)، لە ساتی نووسینێ هەوڵمدا دەستخەتم بگۆڕم، بۆوەی نەناسرێمەوە، لە ساتی نووسینێ تەماشای بن ساپیتەم دەکرد، نەوەك چاوێك لەوێوە چاوی لێبێ، نووسیم و دەرپەڕیم، تا ناو پۆلێ گیرنەبووم، وام هەستدەکرد، ئاشکرابوومە و بە دوامەوەن، ئەو ڕۆژە حەزمدەکرد تێکڕای قوتابیی قوتابخانەی زێوەر بۆ سەر پێشاو بچنە ئەو ئاودەستەی پێشمەرگەکەی منی تێدایە و بە چاوی خۆیان بیبینن چۆن دەدرەوشێتەوە، لە پشووەکان دەچووم لە سەر دەرگا گەورەکەوە تەماشامدەکرد داخوا کێ دەچێتە دیداری پێشمەرگەکەی من، ئەو ڕۆژە زۆر شاییم بە خۆم دەهات، هەستمدەکرد ئازایەتیەکم نیشانداوە، لە دەست کەم کەس دێ، حەیف کەس بەو ئازایەتیەمی نازانێ، دەمویست هاواربکەم: ئەوە من بووم لە ناو ئاودەستێ بە خەتی سپی نووسیم: بژی پێشمەرگە، بەڵام ترسی سێدارە زارمی دەبەست، ئاخر دەمبیست لە سەر قسەیەکی وا، لەوەش سووکتر، خەڵك لە قەنارەخانەی مووسڵێ لە قەنارە دراوە.

لە قوتابخانە دەهاتمەوە، باران نم نم دەباری، لە نزیك بەردەبازی نزیك ماڵێ -لە کەندەکە بەردەباز هەبوو بۆ پەڕینەوە- پیاوێکم دی

جڵەوی کەرێکی بە دەستەوە، دەبینم دەموچاوی خوێناویە، لە پێشە من پەڕیەوە، لە پێش دەرگەی ماڵێ مە سنگەکەی لە عەرد داکوتا، کەرەکەی بەستەوە، لە دەرگای دا، بە کەرەکەی ناسیمەوە! ئەوە پیاوەکەی بنەسراوەیە، خزمە، زوو زوو دێ، ئەو پیاوە فشە زۆر دەکات، هەر بۆیە زۆر کەس(فشەی بنەسراوە)ی دەڵێنێ، ئێ، ئێستا وەختی فشە نیە، کابرا سەر و چاو و یەخە و سەر شانی خوێناویە، لەبیرمە دایکم گۆتێ:

کوڕم، غاردە ماڵی مام تۆفیقی رەحمەتی بڵێ دەرمانی برژانەوەم بدەنێ.

بە چاوجووقانێ گەیشتمێ، ماڵیان لە کۆڵانە چەند ماڵێ سەرێی ماڵێ مە، بە دەستێدی، کچەکەی شووشەیەکی دامێ، بە غاردان هاتمەوە، لە نزیك ماڵێ ساتمەم کرد، شووشە بە بەردێك کەوت، گەورەترین پارچەی لای ملەکەی بوو، ملە شووشەم هەڵگرتەوە، چاو شۆڕانە بەرانبەر دایکم راوەستام، گوتی:

بە ملی شکاوت شکاندت!

کەمێك داما، گوتی:

غاردە ماڵی حەمەد، بڵێ دەرمانی برژانەوە.. بەڵام لەو سەر کە هاتیەوە، غارنەدەی.

دەو کەند و کەند شۆڕبوومەوە، حەمەد مەستان پرسی:

بۆ چیتە؟!

تێمگەیاند کە فلانە کەس بریندارە، حەمەد مەستان خۆی هات، برینەکەی بۆ خاوێنکردەوە و برژاندەوە، فشەی بنەسراوە بە دەم چایە خواردنەوەوە، سەرهاتی برینەکەی گێڕایەوە، سەربازەکانی بازگەکەی پشت باداوە، رایدەگرن، کۆڵێ پرسیاری لێدەکەن، ئەویش بە شێوازی خۆی وەڵامیاندەداتەوە، هەستدەکەن فشەیان پێدەکات، ئیدی بە قۆنداخە تفەنگان وەریدەگەڕێنێ و شلوکوتی دەکەن، دەبێت بڵێم من لەو سەروبەندە پێکەوتم کە هەر چوار دەوری شار سەربازبەند و جاشبەندە، وەکو پێشان نیە هەر دەمێ بتەوێ روو لە شار بکەیت، یان ملی ئاقار بگری و کەس نەڵێ، ها کابرا، کێوە!

لەبیرمە حەمەد مەستان بە فشەی بنەسراوەی گۆت:

ما خرا، دەڵێی لە چیای سیپان هەڵدێراوی، جێیەکی ساغت نەماوە.

سیپان سیامەند نا، مام تۆفیقی بیرھێنامەوە، ئەو پیاوە جەڵەبوان بوو، دنیا و بنیای دەکرد، جار هەبووە بە شەش مانگ بە حەفت مانگ بزربووە، بە مێگەلێ بزنەوە پەیدابۆتەوە، بزنی وا کەس نە لە کوێستانێ نە لە گەرمیانێ نەیدیتووە، دەتگوت هی دنیایەکی جیا لە دنیای ئێمەن، ئەو پیاوە بە پێڵاوە چەرمینەکانی کە لە پێی کەسم نەیدتبوو ئێران و تووڕانی دەکرد، سوێندتان لە سەرم نیە، ئەو

پیاوە بۆ کڕینی ماڵات گەیشتۆتە چیای قافیش، ئاخر زۆر جار لە سەر نێریزکانێ، لەگەڵ بابم دەیکرد، بەفر و سەرمای چیای قافی دەگێڕایەوە، ئەو قافەی من تەنێ لە هەقایەتان ناویم دەبیست، قسەکانی مام تۆفیقشم هەر بە هەقایەت وەردەگرت، ئێ، بەهارێك مام تۆفیق بزر بوو، هاوین هات نەهاتەوە، پایز بە سەردا هات، مام تۆفیق پەیدانەبۆوە، درەنگ هەواڵ هات: هەڵدێراوە، لە دوورەوە فاتیحای بۆ بخوێنن، گیانی سپاردووە..

لە کوێ؟!

لە سیپان، رێك لەو جێیەی سیامەند هەڵدێرا و خەج بە دوایدا چوو، بەڵام کەس بە دوای مام تۆفیقدا نەچوو، وەبیرمدێ، پلکە نەخشینی ژنی دەیگۆ:

خۆزگە دەگەیشتمە سیپان، دەمزانی چی دەکەم، خۆ منیش لە خەج کەمتر نیم.

مام جەڵەبوان جگە لە بابم، زۆر برادەری حەمەد مەستانیش بوو، وەبیرمدێ کە ئاژەڵێکی دەکوشتەوە، قاپێکی گەورە نەرمك و شتێَك لە پشتەکەی بۆ حەمەد مەستان دەنارد و دەیگوت:

گۆشت قابیل بە بازە.

هەبوو دەیگۆتە مام جەڵەبوان:

لێی مەنێرە، بە عارەقەوە سندانی دەکات.

جەڵەبوان لە بن برۆ پڕەکانیەوە کە داو داو سپیشیان تێکەوتبوو، نیگایەکی دەکرد و دەیگۆ:

قسەی قۆڕێ..

لە گۆشتی جەڵەبوانەوە تووری بابمم بیرکەوتەوە، بابم ئەو ساڵانەی لە باخچەکەی تەنیشت باخی گۆکەند باخچەوان بوو، بە تاریکی دەڕۆیی و بە تاریکی دەهاتەوە، حەمەد مەستان ناوی لێنا پیاوی تاریکی بۆ تاریکی، لە گەڕانەوە، لەو تەڵانەی لە شینایی هەبوو، سەر و دەسکی دەهێنایەوە، دەسکێ کەوەر، کەرەوز، تەڵە توولە، توور.. بەڵام توورەکە دوو دەسك، ئاخر دەسکێکیان بۆ حەمەد مەستان بوو.

دیمەنەکە لە خەون لێلتر خۆ نیشاندەداتەوە، ئەوەتا پیاوێك بەدەم مژی قووڵ لە جغارە کە خۆی و بابمی خستۆتە ناو دووکەڵەوە، دەڵێتە بابم:

تۆ وەك ئەوە وای لە گەڵ حەمەد مەستان دانیشتبی و عارەق بخۆیتەوە، ئەدی نازانی لەگەڵ هەر سەلکە توورێك شووشەیەك عارەق دەخواتەوە؟!

گوناحت دەگاتێ، چیدی تووری مەدێ.

بابم کە بە دەست دووکەڵی لە رووی خۆی دووردەخستەوە، بە دەم کۆخەوە:

ناوەلڵا بەوە گوناهم دەگاتێ کە لەگەڵ تۆ راوەستاوم.

ئەوەشی گوت: حەمەد مەستان بە پێی خۆی منیش بە پێی خۆم، تۆش حەزدەكەی لە سەر دەست بڕۆ.
((حەمەد مەستان تۆڵەی ساڵێك دەسكە تووری كردەوە)) ئەوە قسەی ئێوارانەی دایكم بوو، ئێوارەیە لە دەرگا درا:
كوڕم دەركەیە، بزانە كێیە؟
كردمەوە، كچەكەی حەمەد مەستانە، بە مەنجەڵێكەوە لە سەر دەرگایە، ئەو كچەی دایكم بە پێكەنینەوە بە سوورتك بانگیدەكات، كچە بزۆزەكە بەدەم پێكەنەینەوە:
دایكم ناردی، مەنجەڵەكەم لێ بدەنەوە.
مەنجەڵ گەورەیە، دەمویست سەری بكەمەوە، نەمكردەوە، دایكم رێیكردە مەنجەڵێكی گەورەترەوە، وای ئەوە چیە، تا مەنجەڵی بەتاڵم بۆ كچەكەی حەمەد مەستان بردەوە، رێ بووە ساڵە رێ، ئاخر دەزانن مەنجەڵی پڕ چی تێدایە! بابم دەڵێ:
لە كەو دەچێ، كەوە، ئا، كەوە.
چەند كەوێ لە ناو چەلاوی كەوێ بە تام راكشابوون، وەرگەڕاینە سەر كەو، خودایە چ تامێكی هەبوو، من جاری ئێكێیە گۆشتی كەو بخۆم، گۆشتی سووسكە و رەشێڵە و كێشكەم خواردبوو، بەڵام كەو نا، وەبیرمدێ بابم گۆتی:
حەمەد مەستان دڵی گەلەك باشە، لە سەر ئەو دڵباشیەی وا پێدەچێ خودا بیباتە بەهەشتێ.
دایكیشم قسەكەی خۆی كرد، مەبەستم تۆڵەی دەسكە توورەكانە.

لەگەڵ كچە قشتیلە سوورتكەكەی حەمەد مەستان، یادەوەریم زۆرە، ئەو كچە لە سووكەڵەیی لە كەویار دەچوو، لە هەڵبەز و دابەزێ، لە هەڵاتنێ كەس نەیدەگەیشتێ، لەبیرمە (زیل)ێ لە لای سەید مارفەوە دەهات، لە راست ماڵی حەمەد مەستان، زرم، زرمەیەكی وای لێوە هات وەك ئەوەی زەوی تەقیبێتەوە، ئێمە لە پێش ماڵی حەمەد مەستان دانیشتبووین، دیتم كچە سوورتكە لەشسووكەكە، دەرگای نەدیتەوە، یان پێویستی بە دەرگا نەبوو، بە بازێ خۆی هەڵدایە سەر دیوار و ئاودیوی حەوشەی خۆیان بوو، من لە دەرگاوە چوومە ماڵیان، ژنەكەی حەمەد مەستان، جامە ئاوی بۆ راگرتین:
ئاو بخۆنەوە، چ نەیە، زیلەكە تایەی تەقی.
بە ترسەوە لە دەوری زیل دەسووڕاینەوە، دیتم، لە پشتەوەی زیل چەند سەربازێ سەریان بە سەر یەكتر كردووە خەوتوون، بەڵام دواتر پێكەوتم، سەربازەكان نەخەوتوون، مردوون و بە دەستی پێشمەرگە كوژراون، ئەوەش جاری ئێكێ بوو، سەربازی كوژراو ببینم، رەنگە هەر ئەو رۆژ بووبێ كە حەمەد مەستان وا لە خودا پاڕایەوە:

خودایە، بۆ خاتری ئەو عەرەقە نازدارە، لە دنیایێ تۆوی سەرباز ببڕیەوە..

سەربردەیەکیدی کچە سوورتکەکەم بیرکەوتەوە، هەڵاتنەکەی ناو قەیسەری، لەوێ لەو سەرە کۆڵانەی کە بەو دیوەی (قەبرێکە)کە بۆی دەسووڕێیتەوە، دووکاندارێك هەیە، نازانم کێ کنێری دەڵێن، نازانم کنێرەکەی لە چیەوە هاتووە، بەڵام دەزانم گۆپاڵەکەی دەستی وەك دەڵێن لە کنێرە، دوور نیە لە گۆپاڵەکەیەوە ئەو ناوەی وەرگرتبێ، ئێ، کچەکەی حەمەد مەستان دیارە حەزی چۆتە کنێر، پەلاماری کنێری دا، کنێرەکەی لە دەست راپسکاند و هەڵات، دایکی دەڵێتە من:

کوڕم، بکەوە دووی لێی بستێنەوە.

دایکم دەڵێتە دایکی:

کچێ، ژنێ، ئەو کچەی توو بە کوڕی من دەگیرێتەوە؟!

بە قسەی دایکیم کرد و کەوتمە دووی، قەیسەری زۆر پڕ نەبوو، لە ناو پەنیرفرۆشان گرتم، وا بزانم خۆی راوەستا، ترسا لەوەی بزر بێ، بە زۆر لە دەستم دەرهێنا و هەڵاتم، کەوتە دووم، کاتێ دەستی گەیشتە شانم و رایتەکاند، گۆپاڵ لە دەست من نەمابوو، مام کنێر، گۆپاڵی گۆمك کنێری لێ راوەشاند و گوتی:

ئەو جارە شتی وا بکەیت، بەو گۆپاڵە تێروپڕ دەتکوتم.

دایکی دەڵێ:

سوورتك، لە تۆ کەمتر بم، ئەگەر جارێکیدی لەگەڵ خۆم بتهێنمە بازاڕ.

سوورتك دەڵێ:

ئەوجا چیە، لەگەڵ بابم دێم.

ئۆی! گوێم لە لوورەی سەگە، با بچمەوە کن پیری سوارچاکان، لوورەی سەگ ئیزرائیلی لەگەڵە، دەترسم زۆر نزیك کەوتبێتەوە، دەچم لە سەر دەرگا تاکە پێڵاوێکی خۆم دەمەونخوون دەکەمەوە، گوێی کۆساران زۆر جار دەیگۆ:

ئەگەر سەگ لووراندی، پێڵاو دەمەونخوون بکەنەوە، بەوە عیزرائیل دووردەکەوێتەوە، وام کرد، من ترسی پیری سوارچاکانم هەیە، دەترسم ئیزرائیل زەفەری پێببات، سەگ لە لوورە ناکەوێ، تاکێکیدیشم دەمەونخوون کردەوە، سەگی سندانکوشتی پتر دەنگ هەڵدێنێ و لوورەی گوێ کاسدەکات، هەرچی پێڵاو لەوێ بوو سەرەونخوونم کردنەوە، سەگ نەیبڕیەوە، کەوتمە پاڕانەوە:

خودایە، بە عیزرائیل بڵێ لێرە دانەبەزێ.

سەگ لە لوورە کەوت، ئێخەیەش، عیزرائیل لە بەلاشاوە دوورکەوتەوە، زۆری نەبرد لەو سەری کۆڵانەوە بووە هاتو هاوار و رۆڕۆ، گەڕەك رژایە کۆڵان، چ بووە؟

خانوو رووخاوە، عیزرائیل کەتنی خۆی کرد، ژنی شێلمفرۆشەکە بن
کەوتووە و وەکات گیانی دەرچووە، شێلمفرۆش لە کۆڵانی ئەودیو
خانووێکی خۆشی هەبوو، لە بەلاشاوەی هەینێ خانووی وا خۆش کەم
هەبوو، خانووەکەی بە کرێدابوو، هاتبوو لە کۆڵانی ئێمە لە
خانووێکی رزیو دەژیا، زۆر کەسیش پێیانگوتبوو:

ئەو خانووە بەری دوو باران ناگرێ، دەرووخێ..

شیلمفرۆش تا ژنەکەی لە سەر دانەنا، گوێی لە کەس رانەگرت، ئێ، لەوەوە پتر باوەڕم هێنا کە لەگەڵ لوورەی سەگ عیزرائیل بە رێوەیە، باوەڕیشم بەوە هات، پێڵاو نخوونکردنەوە، کاری خۆی دەکات، هیچ نەبێ، چەند ماڵێ ئیزرائیل لە ماڵێ دووردەخاتەوە، لە بەر خۆمەوە دەمگوت، ئەگەر وام نەکردبا، ئیزرائیلەکە لە حەوشەی ئێمە دادەبەزی و دەچووە گژ پیری سوارچاکان! پێنەدەچوو زۆر باوەڕم بەو قسەیەی خۆم هەبووبێ، ئاخر لە دیدی منەوە پیری سوارچاکان لە هەمزە پاڵەوانیش پاڵەوانتر بوو، پێموابوو ئەگەر سەد ئیزرائیل دەوری بدەن، بەرانگژیان دەبێتەوە و بە دەستی بەتاڵ رەوانەی ئاسمانیان دەکاتەوە، ئەوەش بەڵام من هەر چاوەڕێی ئەوە بووم خودا سێ رۆژ جاحێلی بکاتەوە و لەو سێ رۆژە دنیای چۆن دەوێ وا دایڕێژێتەوە، پیری سوارچاکان توند بوو، لە زۆر شت توند، بابم دەتگوت لەو پیاوە نیە، من زۆر جار هەندێ قسەی ئەو کوێو بابەم لە کن یەك رادەگرت، لە رستەیەکیش خزمی ئێکدی نەدەبوونەوە، دواتر دوو قسەی ئەو کوێو بابەم بەو شێوەیە داڕشتەوە:

شەڤ و نیوە شەڤ یەکە، لێگەڕێ با تیر بێ، تیر تیر، چ سووکە شەڤ چ شەڤی تیر مەسرەتی دەوێ..

پیری سوارچاکان کەمێ شەڵانی بوو، ناوە ناوە خەیاڵی دەچووە کن بڕِنێ و سێتیرێ.

بابم دەڵێ:

با تاڤ بێ تا دوا تاڤی تاڤ، قاوە چەندی تاَل بێ، دانیشتن و قسە شیرینترن

بابم ، ئامادە بوو قومە ژەهرێ فڕبکات، بێ سەرسمتدانی سووکە شەڤێ

منی منداڵ تێدا مابووم، لە نێوان باب و باپیر،

ئەرێ بچمە کۆڵی ژەهر و قاوە، یان مەیدانی بڕنێ و سێتیر!

باشە، با بگەڕێمەوە کن بابم، ئەو ئێوارەیە رادیۆ قسەی خۆشی زۆر کرد، پێشمەرگە لە زۆر بەرە سەرکەوتنی گەورەیان تۆمارکردووە، سەرباز قڕانیان تێکەوتووە، دیارە پیری سوارچاکان چەند شەوێکە گوێ لە رادیۆ راناگرێ، ئێ، لە تەنیشت بابم دانیشتووم لایەکی ساقێکەیم بە خۆمدا داوە، حەزدەکەم بچمە کۆشی، ئاخر سبەی دەڕوا، دەچێتە دوای گوێی کۆساران، داخوا کەنگێ دێتەوە، رێگەش ناخۆشە، شار بە

جاش و سەرباز تەڵبەندە، وەك دەڵێن لە دەرەوەی شاریش شەڕوشۆر و تۆپبارانە، بەڵام دڵم بە رۆیشتنیش خۆشە، ئاخر گوڵی كۆساران دێتەوە و لەگەڵ پیری سوارچاكان بە یەكودوو شاددەبنەوە، پیری سوارچاكانیش ئەو ببینێ سەر پێ دەكەوێتەوە.

ئەو شەوە درەنگ نووستم، سبەینێ زۆر درەنگ هەستام، لەو شەوە لە نێوان خەوتن و هەستان بەفرێكی ئەستوور كەوت، چۆكێ دەبوو، بە دیار بەفرەوە حەپەسابووم، بە دەنگێ بە ئاگا هاتم، چاوم گێڕا بەفر نەبوو، دەستم گێڕا بابم نەمابوو، رۆیشتووە، بە دوای گوڵەكەی پیردا چووە!

بە نیازی چوونە سەر ئاوێ هاتمە حەوشە، ئای، ئەو چیە، رێ نیە بگەمە ئاودەست و بەلووعەكە، ئەو هەموو خەڵكە چ دەكەن لە ماڵی ئێمە، هەر هێندەم زانی خۆم لە بن ساقۆكەی بابم دیتەوە، دەستی بەسەرمدا هێنا و گوتی:

خەم مەخۆ، باپیرت عەمرێ خوای كرد.

غارمدایەوە ژۆرێ و خۆم خستە بن لێفەوە و تێروپڕ گریام، لە سەر راسپاردەی خۆی بردیانە سەید مارف، پیری سوارچاكان گوتبووی:

بە زیندوێتی چوومەتە خزمەتی سەید مارف و برادەر بووین، بە مردوویش با پێكەوە بین.

بۆ پیری سوارچاكان زۆر گریام، كەس هێندەی من بۆی نەگریاوە، لە بن لێفە، لە ناو ئاودەست، لە پەنا دیوار، لە بن كۆلێك بۆی دەگریام، نەمدەهێشت كەس گریانم ببینێ، كەس گریانی منی نەدی جارێك نەبێ، ئەویش كاتێ قسەیەكی پیری سوارچاكانیان گێڕایەوە، لە سەرە مەرگ گوتبووی:

((بە عیزرائیل بڵێن: كەمێك خۆی دوا بخات، گوڵی كۆساران لە رێیە، چەند هەناسەیەكم ماوە، چاویشم لە رێیە)) بە بیستنی ئەو قسەیە لە پڕمەی گریانم دا و بەرەو گۆڕستان بەرەو گۆڕی پیری سوارچاكان هەڵاتم، لە سەر گۆڕەكەی دەمگوت: عیزرائیل گەیشت و گوڵی كۆساران هەر نەگەیشت.

وەبیرمدێ بابم تۆپ وكلیلی لە دەرگای پیری سوارچاكان دا و گوتی:

تا دایە هەمین نەیەتەوە، كەس بۆی نیە بیكاتەوە.

گوڵی كۆساران هاتەوە بەڵام كەنگێ! پیری سوارچاكان كفنیشی زەرد كردبوو، هاتەوە، ئەوەتا لە جێی پیری سوارچاكان بستێ واوەتر دانیشتـــووە، هێن هێن فرمێـــسكان هەڵـــدەوەرێنێ، دەكڕووزێـــتەوە، دەنووزێتەوە، چاو بە دیوار و بن ساپیتەدا دەگێڕێ و نازانم لە چی دەپاڕێتەوە، وەك من دیتم، ئیزرائیل دیتبای دەچوو پیری سوارچاكانی

بۆ دەهێنایەوە..

بە هاتنەوەی گوڵی کۆساران من کە ئاگری کۆچی پیری سوارچاکان گرتبوومی، کەمێك فێنکبوومەوە، وەك ئەوە دڵم ئاوپرژێن بکەن وابوو، تا ئەو نەهاتەوە چاوم بەرایی نەدەدا لە پەنجەرەوەش تەماشای چاوەکەی پیری سوارچاکان بکەم، هەر ئاوڕم لەولا نەدەدایەوە، لە دڵی خۆم هەزار جار گوتوومە:

بەخێربێیتەوە نەنە جوانەکەم، لەمەودوا شەوان لە کن تۆ دەخەوم.

وای! گوڵی کۆساران نیازی چیە؟ بە ناو ماڵ کەوتووە، بەش بەشی دەکات و لەبەر خۆیەوە دەڵێ:

ئەو سێبە بۆ بووکی گچکەم، ئەو جاجمە بۆ بووکی گەورەم، ئەوە…

شتێکی کەمی بۆ خۆی هێشتەوە، لە دابەشکردنی فەردە خوریەکانیش بەشی خۆشی دایە دایکم، تکای دنیایان لێکرد نەڕوات، رۆیشت، دەیگۆ:

دەڵێم، تا نەیکوشتووم، با بڕۆم..

رۆیشت و بۆ نەنك و باپیر مامەوە، بۆ رۆیشتنی ویش بە دزیەوە رۆندکی زۆرم هەڵوەراند، درەنگ سێ پیرێزەکە(بەرد، خۆخاڵ، باول)م بیرکەوتەوە بە دوایاندا گەڕام، نەمدیتنەوە.

بە دوویدا دێ..

بەتەنیشت کاك نەوشیروانەوە … عەزیز ڕەئووف

ڕوخساری ڕاستەقینە دەرکەوت، ڕوخساری ئەوانەی بیر ناکەنەوە و چاوەڕێن کەسێك بیریان بۆ بکاتەوە. ڕوخساری ئەوانە دەرکەوت کە دژی بە مەسیحکردنی سیاسیەکان بوون کەچی مەرگی سەرکردەیەك بە مەرگی مەسیح دەچوێنن. ئەوەی من لێی دەترسام ئەم تایپە بوو لە هەوادار. ئیتر تۆش وەك پارتیەکان گۆڕێك هەیە سەردانی بکەی، ئیتر تۆش فێری ئەوە بوویت لەمەودووا بڵێی ” گەورەم” و “نەمر”، ئیتر ماسکی دەموچاوت هەڵماڵی وەك ئەوەی تازە زانیبێتت سەرکردەکان دەمرن، وەك ئەوەی یەکەمجار مەرگی ئینسان ببینیت. هەزاران ئیسنانی یەزیدی مردن، شیوەنت نەکرد، بۆ خوێنی منداڵێك سورترە یان خوێنی

سەرکردەیەك؟ جینوسایدی نەتەوەیەك گرنگە، ڕۆحی منداڵێك شیرینترە یان ڕۆحی بەرپرسێك؟

دوو بەرپرسی گۆڕان دوو لاوانەوەیان نوسیوە نەك بابەت، یەکیان دەڵێ: (کاکە گیان کە لەو دنیا پێت شاد بوومەوە) وەك ئەوەی لە ئێستاوە خۆی بۆ بەهەشتیش حازر کردبێ، یەکێکی تریان دەڵێ: (بۆیە کاکەمان لە گردەکە ناشت تا هەمیشە لەناوماندا بێت) وەڵاهی عەزیزان ئەمە دینە نەك سیاسەت، وەڵاهی دڵستان ئەمە دروستکردنی بتە نەك شکاندنی بتەکان. پێم بڵێ ئەم هەموو شیوەنە هیچ نیە جگە لەو بەتاڵیەی لێی دەترسام، لەو حەشاماتەی کە بیر ناکاتەوە و دەیەوێت کەسێکی تر لەجیاتی هەموان بیر بکاتەوە. عەزیزان مەگرین، دەزانن ئەمە یەکەمجار نیە سەرکردە دەمرێت و دوایینجاریش نابێت. ئەم مەرگە دەبێت وات لێ بکات خۆت بیر بکەیتەوە و خۆت ببیتە سەرکردە و تەورەکە خۆت هەڵیبگریت بۆ شکاندنی بتەکان.

ساڵی 1993 تەرمی مەلا مستەفا و ئیدریس بارزانیان هێنایەوە، هەموو کورد بۆی دەگریا، شەوێك لە مزگەوتی گەورەی سلێمانی مانەوە و هەموو شار بۆی دەگریا، من دەپرسم لە ئێستادا شتێك هەیە بەناوی ڕێبازی بارزانی کە دوای بکەوی؟ چونکە بە عەتف و سۆز لات وابوو سەرکردەکان گرنگن دواجار ڕێبازی بارزانی جگە لە بەڵا بۆ تۆ و نیعمەت بۆ نەوەکانی چی بەرهەم هێنا؟ ساڵی 2000 تەرمی ئیبراهیم ئەحمەد هێنرایەوە بۆ سلێمانی، لە سنوری ئێرانەوە خەڵك دەگریان تا سلێمانی، کێ ئێستا ڕێبازی ئیبراهیم ئەحمەدم پیشان دەدات؟ کێ دەزانێت بەڕاستی ڕێبازی ئیبراهیم ئەحمەد کامەیە؟ عەزیزان، سەرکردەکان کۆی مێژوو و خەبات و کەوتن و هەستانەوەی خۆیانن، هیچ سەرکردەیەك کۆمەکت ناکات ئەگەر خۆت لەو وەهمە ڕزگار نەکەی کە سەرکردەکان ژیانت جوانتر دەکەن، لە مەرگی بارزانی و ئیبراهیم ئەحمەدەوە بۆ مەرگی کاك نەوشیروان تۆ هەر خەریکی فرمێسکڕشتن و شیوەن و دروستکردنی بت و باوکی سیاسیت.

کاك نەوشیروان سکرتێری کۆمەڵە بوو، بەڵام زۆرینەی هاوڕێیانی کۆمەڵە یان بازرگانن یان ڕوویان لە ماڵی بارزانیە یان خەریکی مەلها و قومارخانەکانیانن. یەك سەرکردەی ئێستای گۆڕانم پێ بڵێ توزقاڵێك لە کاك نەوشیروان بچێت، لە نوسین، لە سادەیی، لە خاکێتی و لە پشتکردنە ئارەزوەکانیان، تەنانەت لە پۆشینی جل و بەرگ. زۆربەیان ختوکەیان بدە توڕە دەبن، ڕەخنەیان لێ بگرە، لوت بەودیودا دەکەن. کاك نەوشیروان خۆی بوو هەرخۆشی ڕۆیشتووە، ئەوەی قسە لەسەر میراتگرەوە دەکات، ئەوەی بەدوای باوکی ڕەمزیدا دەگەڕێت

هیچ نەکات بە "حەسار و سەگەکانی باوکم" ی شێرزاد حەسەن بخوێنێتەوە ئەوسا دەزانێت ناتوانێت بەبێ باوك بژی.

مۆم خۆتی هاوڕێ، ڕووناکی خۆتی، کاك نەوشیروان ئەگەر ئازایی تۆ نەبوایە، ئەگەر تۆ بەرگریت نەکردایە و لەسەر ئەو هێزە نانبڕاو نەکرایتایە، ئەویش نوسەرێك یان سەرکردەیەك یان پێشمەرگەیەکی دێرین دەبوو، هاوڕێ یەك تۆز لە بەرگی موقەدەسکردنی ئەوی تر وەرە دەرەوە و هیچ نەبێت بڕۆ کتێبەکانی بخوێنەوە، لە شیوەن و باوکەکڕۆ باشترە. هەموومان گریاین بەڵام نابێت ببینە گرینۆك. شۆڕش و گۆڕانکاری بە شکاندنی بتەکانی ناوەوەی خۆمان دەکرێت، بەکارەکتەرێك دەکرێت بیر بکاتەوە، نەك بە گرینۆك و پاسەوانانی سەر گۆڕەکان.

کورد و مێژوو … بەختیار محەمەد

پتر لە دوو هەزار ساڵە کورد لە مێژوودا ون و بێ دەنگە. واتە ((نە دەنگی هەیە نە ڕەنگ)). ئەم سەد ساڵەی دوایی نەبێ، کە لە دەرگای سیاسەتەوە هاتۆتەوە ناو مێژوو (کورد لە مێژوودا هەر دەرنەکراوە، بەڵکو خۆیشی خۆی دەرکردووە: هەموو تەبەعیەتێك بۆ ئەوانی دیکە، خۆدەرکردنە لە مێژوودا: کورد لە مێژوودا تەبەعیەتی فارس و تورك و عەرەب بووە؛ مێژووی هەموو میرنشینەکان وامان پێ دەڵێن)؛ بە درێژایی ئەم ماوەیە لە زۆربەی وێستگەکانی مێژووی ئەم ناوچەیەدا، کورد رۆڵی ئەوتۆی نەبووە؛ ئەوە ڕۆڵەکەی لە بەرژەوەندی ئەوانی دیکەدا بووە (تورك، فارس، عەرەب)، نەك بەرژەوەندی خۆی.

ڕاستییەکەی کورد نەتەوەیێکە (تاکە نەتەوەیێکی دەگمەن)، کە درەنگ هەستی بە بوونی خۆی (وەك کۆمەڵگە و وەك نەتەوە، واتە وەك قەوارەیەکی سیاسی و شارستانی) کردووە. تورك و عەرەب و فارس (لە مێژووی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا) لە ڕێی ئیسلامەوە خزمەتی خۆیان کردووە، بەڵام کورد لە ڕێی خۆیەوە خزمەتی ئیسلامی کردووە؛ لەمەوە کورد لەماوەی بە موسڵمانبوونیشی (کە دەکاتە ماوەی 1400 ساڵ) نەیتوانی وەك نەتەوەکانی دیکە ببێتە خاوەن قەوارەیەکی سیاسی

سەربەخۆ؛ لێرەوە کورد دووجار لە دەریای مێژوودا ون بوو: جارێك بەر لە ئیسلام (بەر لە ئیسلامبوونی)، جارێکیش لە دوای ئیسلام (لە دوای ئیسلامبوونی)؛ بەم شێوەیەش خەباتی کورد بۆ ئازادی و سەربەخۆیی، خەباتێکی هەمەلایەنی یەکجار سەخت و دژوارە (من باسی ئەوەش ناکەم، کە سایکس پیکۆ و لۆزان لە مێژووی هاوچەرخماندا، چ لێدانێکی کوشندە بوون بۆ ئێمەی کورد)؛ بەڵام ئێستاش گەورەترین گرفتی کورد ئەوەیە، کە پەند لە مێژووی تراژیدیی خۆی وەرناگرێ: هەمیشە هەڵەکانی دوێنێی (هەڵەکانی ڕابردووی) وەك خۆی دووبارە دەکاتەوە: حەزی لە قەوارە و دەسەڵاتی حزبی و ناوچەگەرییە، وەك لە قەوارە و دەسەڵاتی نیشتیمانیی و نەتەوەیی…

زمانێ رەخنێ د (بارانا درەوا)ن یا (عەبدولغەنی کۆڤلی) دا … عبدالرحمن بامەرنی

کۆمەلە هەلبەستێن (بارانا درەوا)، دیوانا پێنجێ یا هەلبەستڤان عەبدولغەنی کۆڤلی یە، ئەڤ دیوانە ژ (113) ناڤ و نیشانێن هەلبەستێ، دناڤا 130 لاپەرێن پەرتۆکەکا ژ قەبارێ نیڤ a4 دا هاتینە چاپکرن. پێشەکیا ڤێ دیوانێ ژی ژلایێ نڤیسەر (ئەدیب عەبدوللا) ڤە هاتیە نڤیسین. دگەل خواندنا من بۆ ڤان هەلبەستان، ل جارا ئێکێ ئەز ل سەر شعریەت دڤێ دیوانێ دا رەوستام، یا راست من قەلەمێ خوە بۆ تیژ کربوو، لێ تشتەکێ دی بالا من زێدەتر راکێشا، ئەو ژی زمانێ رەخنێ دناڤا ڤان شعران دا. تشتێ بەرێخوەدانا من ژ هزرا من ئەز پاشکێش کریم، هەلبەستڤانی خوە هند نزیکی جاددێ و کۆمەلگەهی کریە، لایەنێ شعریەتێ ژبیرا مرۆڤی وەك خواندەڤا دبەت.
(خواندن ژی هەر هۆسانە، ئەو خواندنا نەشێت تام و خۆشیەکێ ب مێشکێ ب بەخشیت، مروڤ نەشێت دگەل دا یێ بەردەوام بیت…!)

بۆچی رەخنە ل سەر شعریەتێ زال ببیت:
هەست و دەربرینێن هەر کەسەکی، هێزا خوە، ژ رەنگڤەدانا تشتێن ل دەردۆرێن وی روو ددەن وەردگرن. تشتێن وی دکەنین و دلگران دکەن.

تشتێن خشیێ پێ دبەخشن و وی نە ئارام دکەن. ئەڤ رەنگڤەدانێن هەنێ ژی بێ هەر کەسەکی، خوە برەنگەکێ جوداتر دیاردکەن. هەلبەستڤان ژی ژبەرکو خوەدان هەستن و ئەڤ هەستێن هەنێ دناڤا نڤیسنیێن وان دا پەیدا دبن، برەنگەکی و دوان، بێی ئەڤ هەلبەستڤانێ هەنێ هەست پێبکەت، بێی بزانیت یێ کەتیە بن باندورا وان تشتان، ئەڤ هەمی تشتێن هەنێ دناڤا وێ هەلبەستێ دا بەرچاڤ دبن.

مەرج نینە ئەو تشت ژی هەمی گاڤان دبیاڤەکێ دەستنیشانکری دا بن، عەشق و ئەڤینی یان شورەشگێری یان رەخنەیا جڤاکی بیت. لێ راستیەك ل پشت ڤێ چەندێ هەیە و خواندەڤایەك بو ڤان جورە نڤیسینان یێ هەی و خوەشیێ ژێ وەردگریت و تا بەرگریێ ژی ژێدکەت. نمونا شعرا بەری سەرهلدانێ و ئەو خواندەڤایێ شعرێن وی دەمی دخواندن و تام و خوەشی ژ وان شعران و هێمایێن دناڤا وان شعراندا ددیت، هەمان ئەو خواندەڤا نێکە تامێ و خوەشیێ ژ شعرا نێکە نابینیت و ئەڤە ژی تشتەك سروشتی یە.
(خوە ژبیرنەکەین ژی، خواندەڤا رەخنەگرەکێ ئەکادیمی نینە، دا بزانیت مەرجێن شعریەتێ دناڤ ڤان شعراندا هەنە یان نە، بتنێ وی دڤێت، کەسەك یا ب دلێ وی بێژیت و هندەك ژ ئازارێن وی کێم بکەت و تام و خوەشیەکێ بدەتێ…!)

رەخنە ب زمانێ خەلکی:
ئەڤ قەیرانێن روی ل هەرێمێ کرین، خوە د دو جۆرێن کێشەیان دا دبینن، ئێك سیاسی و یا دوێ ژی ئابوری. تا وی رادەی، کارلێکا ڤان قەیرانان ل سەر خەلکی هەیە، گەلەك جاران قەیرانێن ئابوری ب وی رەنگی کارتێکرنێ ل سەر ژیانا خەلکی دکەن، ئەڤ خەلکێ رێژەکێ بتنێ ئومێدا وی رزگارکرنا کوردستانێ ژ دەستێن دۆژمنی و خەون و هیڤی ل سەر ڤێ چەندێ ئاڤاکرین، ئەڤرو ئەو خەون هەمی بوینە تشتەکێ ژبیرکری، ئەڤ چەندا هەنێ ژی ب ئاشکەرایی دناڤ ڤان هەلبەستان دا دیار دبیت، ئەگەر پەرەگرافەکی بێ نمونە بەرچاڤ بکەین:

(ئەڤە سالا نوی هات/ نزانم دێ بەرپەرێن نوی ڤەکەن/ دەستێن هەڤدوو گرن/ شەرمێ ژ خوینا شەهید و سێوی و بێ باباکەن/ ئێکودو ماچی کەن و لێك بورن/ یان دێ کوردستانێ فروشن/ پارچە پارچە کەن؟؟؟ (ژ هەلبەستا ئەڤ سالە چوو، لاپەرە 37،38).

دخواندنا ڤێ پارچە هەلبەستێ دا و بتایبەت ئەم ل دەستپێکا سالا نوی، خواندەڤای دڤێت بەرسڤەکێ ژ سیاسەتمەدارێن کورد وەربگریت! هەبونا داعش وەك دوژمنەکێ راستەوخو گەفێن بەردەوام؟ هەبونا ترسا

(حەشد ئەلشەعبی) پشتی نەمانا داعش؟ هەبوونا ئیرانێ و تورکیا و کارتێکرنا وان ل سەر پارتێن سیاسی؟ پەرلەمانەکێ ژ کارکەفتی و حکومەتەکا ئفلیج؟ قەیرانێن نەبوونا موچەی و کارەبێ و گازێ وووو هتد. دڤی پەرەگرافی دا، ئەوا هاولاتی نەشیایی بگەهینت، هەلبەستڤان یێ بێ بەروڤاژی دکەت، ئەو ب لێکئینانێن خوە یێن شعری یێ دبێژیت: ژ ئەنجامێ ناکوکیێن دناڤبەرا وە دا، کوردستان یا دهێتە فرێتن!

یان ڤی پەرەگرافی:

(ددەمەکی/ جاش هەبوون/ لێ هێران و ئاش هەبوون/ مە دزانی کیش جاشە/ کی پارتیە/ کی ئاشە/ کی ئاشڤانە/ کی کاروانییە/ کی خودانە/ کی دزو موغلاچیە/ کی سیخور و تالانچیە/ کی شورەشڤانە/ ئەڤرێ/ هەمی بوونە جاش/ پشتی نەماین/ هێران و ئاش/ جاش بوونە حاکم و پاشا/ ڕۆژێ سەد جار/ دبێژن حاشا/ خودێ حەشرا مە نەکەت دگەل/ گەندەلچیا و خودانێت بیست معاشا. هەلبەستا حاشا لاپەر 209، 210).

هەر کەسێ ژیانا بەری سەرهلدانێ دیتی و ڤێ پارچە هەلبەستێ بخوینیت، ئەو زولم و زورداریا بەعسیان دگەل خەلکێ بێگونەهـ دکر، بتنێ ژبەرکو کوردن، چ جاران ئەو ڕۆژ ژ بیرێ ناچن. راستە ئەو رژێم روخیا نەما، بەلێ کەسانێن دی هەبون و داورودەستەکێن دی هەبون، خەلکی نەخوشیا خوە ژ بەر ددیت، ئەو ژی رەفیق و چەتە و موستەشار بوون، دگەل روخیانا وێ رژێمێ، جارەکا دی هەڤکێشە دبەرژەوەندیا وان کەسان دا زڤریڤە، ئەو کەسێن ئەڤ هاولاتیێ بێگونەهـ، چ ژیارا خوە ژ بەر وان نە، ئەو کەسێن ل سەر حسابا خوینا کوردان، یاری بو خوە ب پاران دکرن، ئەڤرو ژی خوەدان چەندین موچەنە و خوەدان پایەنە، هێسان هەلبەستڤان بەحسێ ڤێ نەدادیێ دکەت.
(خوە خواندەڤانی ژی، دڤێت هەمان تشتی ژ ڤان سیاسەتمەداران را بێژیت…!)

بێچی بارانا درەوا؟

دا کو ژیان بەردەوام بیت، دڤێت زڤرینا عەردی یا دروست بیت و دەمێ ژیان ل سەر عەردی بەرەڤ مرنێ دچیت، پایز دهێت و داروبار بەلگێن خوە دوەرینن و زڤستان گەفێن مرنێ ل سەر هەمی شینکاتیێ دکەت، خەلك هیڤیا ل سەر هاتنا بارانێ رادچینن، ژبەرکو باران دشێت بەردوامیێ بدەتە ژیانێ، لێ دەما هیڤیێن خەلکی درەو پێڤە بهێن، هینگێ خەلك بێ ئومێد دبیت و بهزرا من هەلبەستڤان دەهلبژارتنا ڤی ناڤی دا بو پەرتێکەکا تژی رەخنە، ناڤەکێ دروست و دجهێ خوەدا یێ هەلبژارتی، ژبەرکو، ئەو هیڤیێن خەلکی خەون ل سەر راچاندین، درەو هاتنە شینێ و بێزاری بخەلکی ڤە دیار بو. ئەڤ چەندا هەنێ ژی دشعرا (ئەڤە چ

وەلاتــە؟) دا ب ئــاشکەرای و دەق و دەق دیــار دبیــت، وەك ڤــان پەرەگرافان ژ هەمان هەلبەست:

+ (ئەڤە چ وەلاتە/ دز و گەندەل تێدا دگرنژن؟).
+ (ئەڤە چ ماندیبوون و خەباتە/ فەرمانبەر و ماموستا/ بێ بەرامبەر خو دوەستینن و پێڤە دمرن؟).
+ (ئەڤە چ خانەنشینن/ ب دوسەد هزارا سالێ خرێ دقەتینن؟/ دیارە حکومەت یا ل هەوە شارەزایە/ چ دکیسك و قەلینێت وە نەمایە).
+ (ئەی وەلاتێ پری پەترول/ ئاخا تە زێرە/ بێ ترك و عەجەما خێر و بێرە). ژ هەلبەستا ئەڤە چ وەلاتە؟ لاپەر 114، 115، 116.

خواندەڤا ژ ڤێ پەرتێکێ ل کیڤەیە!
هەلبەستڤانی ددیوانا (بارانا درەوا)ن دا، بالانسا شعرێن خوە ب ئالیێ هەست و دەربرینیان دا ئالیسەنگ کریە و هەر کەسەکێ ڤان هەلبەستان بخوینیت، ڤێ راستیێ ب زیقی دبینیت و خوە دناڤ وێ جیهانێ دا دبینیت، یا هەلبەستڤانی بو خوە بناڤێ شعران پاوان کری. (هەر هێسایە ژی، شعر بخوە دویرکەفتنە ژ جیهانا راستیان، رەڤینەکە بەرەڤ خەیالەکا چێکری و دڤێ جیهانێ ژی دا، بتنێ خواندەڤایە بریارێ ددەت، کا چاوان د دشعرێ بگەیت و چ شروڤەکرن بدەتێ…!).

تێبینی:
دروژناما ئەڤرو ژمارە 2035 یا روژا 17/1/2017ێ دا هاتیە بلاڤکرن.

شیینکردن یاخود ڕشانەوە !! … زاهیر باهیر

کەسانێکی زۆر لە ناوەوەی گۆڕان و دەرەوەشی بە کۆچی دوایی نەوشیروان، زۆر خەمبار بوون. هەمیشە هەر وابووە ئەوەندەی کورد بە سۆز (عاتیفە) قسە دەکات چارەکێکی ئەوە بە هۆش و بیرکردنەوەوە قسە ناکات ، ئەمە جگە لەوەی پیاهەڵدانی کۆچکردوان و بە شان و باڵ هەڵدانیانا و گەیاندنیان بە کەشکەلانی فەلەك زیاتر کولتورمانە، لەوەی بڕوا و باوەڕ پێبوونمان، بێت . هەر ئەو کولتورەشە کە ڕەخنەگرتن ، لە هەڵسوکەوتی "سەرکردەو ڕابەر و سەرۆك" و

ڕێڕەوەكەيان، كاتێك كە دەمرن قەبوڵ ناكرێت. ئەم ڕەخنا نەش لە لايەن بەرانبەرەكانييەوە ، بە هەر هۆكارێك بن، هەرس ناكرێن و دەئاخنرێنە خانەى تەهيوين و تەحقير و تەخوين و ڕێز نەگرتن لە كوڵتور و مر□قانى كۆچكردوو . ئەمانەمان لەم ڕۆژانەدا لە لايەن گەلێك كەسەوە بينى تەنانەت هەندێك برادەر ڕووبەڕووى هەڕەشەش لە لايەن " كوڕانى گەلەوە " لە فەيسبوكدا، كە ديارە كۆمەڵێكن لە گۆڕان ، بوونەوە.

ئەم جۆرە ئيرهابى فكرييە لە لايەن ئەو دەستەيەوە و لەلايەن دەستەى نوسەرانيى ڕؤشنبيريش گەر لاى ئەوان پاساوەكەى هەرچى بێت ، لاى خەڵكانى وەكو من نەك هەر قەبوڵ نييە، بەڵكو هيچ كەسى ديكەش نا بێت قەبوڵى بكات .
كەسانى ڕؤشبيرى ليبراڵ كە هەم خۆيان بە ڕۆشنبير و بە پسپۆر لە زمانناسى و زمانزانى و هەميش بزنسمان، دەزانن، كە هێڵنجدەدات و دەڕشێتەوە دژ بە كۆمۆنيستەكان و يەخەى ئەناركيستەكانيشى گرتۆتەوە. ئەم ڕؤشنبيرە ڕێگاى بەخۆى داوە و ئەوەى ناشيرينە وتويەتى .
ئاخر ناكرێت كە تۆ پێگەيەكى فكريت نەبێت ، هەڵوێستێكى عەمەليت نەبێت ، تۆ لەو پەڕى لايەنگيريى نەوشيروان موستيەفا و گۆڕانەوە ببيتە ڕەخنەگريان و دواتريش لە دواى مردنى نەوشيروان ببيتە دۆستايان و ئاوا بڕشێيتەوە بەرانبەر هەرك□س□□ك كە ڕەخنەى لە ڕابوردوو و ئێستاو ئايندەى نەوشيروان و گۆڕان گرتبێت!!!.

ئاخر كاكى نوسەر تۆيەك نەتوانيت يەك بڕگە، تەنها يەك بڕگە ، بنوسيت و ئەوەندە كۆڵەواربيت لە زمانا، بێ ئەوەى چەندەها وشەى عەرەبى و ئينگليزى تێكەڵاو نەكەيت!! هاوكاتيش تۆ خۆت بە پسپۆڕ لە زمانى كورديدا بزانيت!!.
ئاخر تۆيەك كە لە ماوەيەكى كەمدا خاوەنى 3 هەڵوێستى جيا بيت ، چۆن دەتوانيت خۆت بە توێژەرەوە و شيكەرەوەى بارودۆخى كوردستان بزانيت!!، با نەك هەر ماستەر بكەيت لە هەر بوارێكدا، تەنانەت ، با پڕۆفيسۆريش بێت [كورد زۆر پڕؤفيسۆر بە گرنگ دەزانێت] . ئاخر مەگەر گێلە خوێنەر باوەڕ بەوە بهينن كە تۆ لە بوارى زمان و بواريى توێژينەوەى سياسى و بارودۆخى كۆمەڵاي□تيدا شارەزايت هەيە .
ئاخر تۆيەك لە پۆستێكدا دەستخۆشى لە قەتڵ و عامكەرانى قەسابخانەكەى پشتئاشان و قەڕناقان ، بكەيت ، كەچى لەولاوە بۆ كوردانى باشور و باكور و ڕۆژاو فرمێسك هەڵڕێژيت و بپاڕێيتەوە و

دژایەتی دیکتاتۆری□ت و فاشیەت بکەیت!!، دیسانەوە مەگەر هەر گێلە نوسەر و گێلە خوێنەوارەکان باوەڕت پێبکەن تۆ وەك كا برایەکی دیمۆکراتی و دۆستی دادوەری کۆمەڵایەتیی بناسن و ئەو وتارانەشی کە دەیانوسیت ، لە متمانە و قەناعەتتەوە ، لێت وەرگرن !!

تۆیەك کە وەکو من هیچ نیت ، کەچی بەو پەڕی مەغروریی و ڕازییبوون لە خۆوە، هەڕەشە لە برادەرەکانی فەیسبوکت دەکەیت کە گەر ئاوا بن …. تۆ ‘ ئەنفرێندیان ‘ دەکەیت] تەنانەت لەمەشدا نەتتوانیوە بە کوردی بنوسیت] وەکو ئەوەی برادەرایەتیی و هاوەڵگرتنی فەیسبووك بە پارە ڕابگیرێت ، کە تۆ برادەرەکانت لە برادەرایەتی خست ئیتر ، موچەکانیان لای تۆوە دەبڕێت!!
تۆ ڕەنگە لە بزنسەکەتا سەرکەوتو بیت ، چونکە دەزانین بزنس و دەوڵەمەندبوونیی لەسەر چ بناخەیەك دروست دەکرێت، بەڵام لەم سیانەی دیکەیانا : توێژینەوە و زمانناسی و مرۆڤدۆستی ، بەداخەوەم کە دەڵێم سەرکەوتوو نیت .

زاهیر باهیر- لەندەن
30/05/2017

جەنگ لە بێستانی تەماتە سپییەکاندا … نەژاد عزیز سورمێ

” ئەمە هەندێکە لە ڕۆژی من بەڕێزان ڕەجمی بکەن !
بەڵام شەو بۆ من لێگەڕێن .
یەحیا جابر
لە (ئەستێرەکانی نیوەڕۆ) دا

پەرستگای لایەنگیریی
ها نا بۆ ساقیی خەراباتان دەبا..
گەواڵە باجستێنەکان
سێبەر لە شاخ ،
لە کێڵگەی ئەستریيان دەکەن ..
بەیداخی هاوار

نرکەی نەخۆشان
پۆلی پەپولان ڕادەکێشن..
بە نازەوە
بەهێمنی
لەنجەدار..
خەیاڵمان ،
لە چاڵێکی بەردیندا
دەتگوت بە دەست خۆش کراوە
لێ بەجێما..
ئێستا لە بیرەوەریماندا..
لە پشووە بەتاڵە ،
یەك بەدوای یەك هاتوەکانمان
دێنە دەرێ ..
وەك ئەوەی مێروولە بن
بۆ دەنکە دانەوێڵەیەك ،
سەرادووی یەکتریان نابێ ..
من بەتەنێم
پاڵم بە دارگوێزێك داوە
نەوتیان بە بندا کردووە .
ئەمڕۆ زانیم
ئاوی ژێر دارگوێزی پەلك وەریو
بێ ڕەنگ و تام و بۆن نییە .
ئەمڕۆ زانیم
لەم بەهەشتە بەردراوەدا
تۆخیی گەڵای درەختان
ڕەنگی نارنجی گریانی
هەزاران ساڵ دەداتەوە..
من بەتەنێ بووم
هەور هێشتا ئەستێرەی
ئازاد نەکردبوون
چەندی بانگم کردن ،
بێدار نەبوونەوە..
چەندی هە□مەتەکاندن ، نەبزووتن..
دەیانگوت بە گوڵەمێخەك کەوتوون
لە بیابان پڕ بووبوون
بەڵام گریانیان نەدەهات..
ئێستاش لە خەوی هەرهەریدا

لە ناو تەمی خۆڵباراندان
خەریکن ئاگردانان
بۆ زستانەکانی دادێمان دروست دەکەن.

ئەی تەبعی دێوەرەو عەتتاران!
بزانە ئێمە لەکوێ بووین؟
بزانە چ ڕێیەکمان گرتووە؟
سێ وەختەی ڕۆژێ ،
لەباتی خۆر
لەباتی چرا
لەباتی مۆم
شکۆی ڕەهایی تۆ
دادەگیرسێنین..
گۆرانی بێباکی
لە دەوری دەواری
قەرەجان دەچڕین..
شایی بێهوودەییمان
لەسەر کانی مرادان دابەستووە..
کانی چ کانی
ڕامانی ستراتیژیمان ئاسا
شەختەی شوباتێی لێ داوە ،
داپۆشراو.. زیندانی.. بەترس .
ئیتر لێرەوە
لەگەڵ زایەڵەی سپێدەدا
من و زەمەنە بە هەڵپەکان
من و ئەسەف لێکدابڕاین..
بەڵام ئەو دەنگانە چین
بە کەروێشکەی گوڵپەری
شکارتانەوە دەزرنگێنەوە و نایانبینم ؟
ئەو دەنگانە کە دەڵێن
دەستەویەخە ڕووبەڕووی یەك بوونەتەوە
لە وەرزی پەژموردەیی شیعردا
لە کوێ ، لە چ دڵێکی سارددا دەزرنگێنەوە ؟
لە بازاڕی کوتاڵفرۆشان ،
کە هەمیشە بە ژنان
هەڕمێنیان بۆ دەگەڕێتەوە ؟
یا لە دێر و کەنیسە و مزگەوتانەوەیە؟

ئەو دەنگانە
بۆ لەگەڵ گۆرانییە بێ ئومێدەکاندا
تێکەڵ دەبن ؟
ئای بەهاری نائومێدی !
بنمیچی ئەو سێبەرە
چەند نەوی بوو ،
زەردە هێشتا
لە سەران ئاوا نەدەبوو
پاڵمان بە پاردەی
تەنیشت چیلەمێوەکە دەداو
ئەو چوکلاتانەمان دەخوارد
بە دزی لە گیرفانمان نابوو..
چەند نەوی بوو
ئەو سایەیە ، بنمیچی چەند نەوی بوو
کە پێم دەگووتی :
تۆ هەمیشە بە فرمێسکەوە جوانتری .
ئەوە خەمی من بوو
بەسەر شانی ڕابوردوودا
نوقڵی لە دایك بوونی دابەش دەکرا.
بڕوانە !
ئەوە بەشی ئێمە بووە
خەمی زێڕین ،
بە کێڵگەی ئەستریـیان ،
بە باخچەی مرادان وەرکەین ..

(تازە خەتی دانابوو
بیری لە باخچەی مرادان دەکردەوە.
بیری لە بووکی خەمباری
دەریا دەکردەوە ،
کە دەڵێن ماسی لە خۆشی ئەو
لە دەریادا ماونەتەوە
کەچی ئەو لەسەر تاشەبەردێك دانیشتووە
قژی دادێنێ..)

وەختێ بیر لە باخچەی مرادان
لە کێڵگەی ئەستریـیان دەکەمەوە ،
هەزاران گوڵ دەپشکوون

هەزاران مەل
لەشەقەی باڵیان دەدەن ..
هەزاران ماسی
هەزاران ماسی دەخۆن ..

تازە خەتی دانابوو
گوێی لە دەنگێك بووبوو
لە بێستانی تەماتە سپییەکانەوە هاتبوو
دەیانگوت برایان
شەڕی مان و نەمانی لەسەر دەکەن !!
ڕوون نەبووە ،
دەنگی خۆر بووە ، یا تاریکی .
ئێوە دەنگی خۆرتان بیستووە ؟
کە لە هاواری کپی ئۆقیانووس دەچێ ؟
لە دەنگی پەپولان دەچێ
کاتێ دێن بە گۆرانی
فریوی گوڵان دەدەن ؟
دەنگی تاریکیتان لێك داوەتەوە؟
ئای لە دەنگی تاریکی
چ دەنگێکی لەسەرخۆیە
لە شەقامە ئەبەدییەکانی بەهەشت دەچێ ،
پەری لە شۆستە لازوەردییەکاندا
دەدرەوشێنەوە..
تەماتەی تێدا سوور دەبن .

ئای تەبعی دێوەرەو عەتاران!
ئێمە بۆ؟
بۆ لەو هەموو مەزرەعەو باخچانە
جەنگمان بردە
بێستانی تەماتە سپییەکان ؟
ئێمە بۆ قەت با نامان با
باران ڕۆژێ تەڕمان ناکا ؟
بۆچی خۆر هەڵمانناکێشێ ؟
دەریا هەڵمانالووشێ ؟
ئێمەی ئادەمیزاد ،
چ دەکەین لێرە
لەسەر ئەم زەمینە ،

که هەر دڕکی تیا دەناسین ؟
لە ژێر ئاسمانی پێکەوە لکاودا ،
ئێمە تا دێ
لە ڕوحی سەردەم دوور دەکەوینەوە ..
ئێمە لە سەدەی ئەفسانان لە دایك بووین
خوێنی تەکنۆلۆژیامان تیا دەگەڕێ !

هەمیشە بڵێسەیەك
لە بۆشایی مێژووەوە
تاوی بۆ هێناوین..
هەمیشە بڵێسە تاومان بۆ دێنێ و
بە سرووتی نەفرەت ،
پەروەردەمان دەکا..
ئێمە سەتان ساڵە
خۆمان لێ ون بووە..
دەمانەوێ
بە نەخشەی ساویلکەیی
خەونی عاقڵان ببینین ..
لە لەرینەوەی قامچیدا
با دەناسین .

(شەپۆلەکان مەرگهێنەر بوون..
ڕەنگی ئێوارە لە ژنێك دەچوو
پڕ پڕ پڕ لە ژنایەتی..
بەڵام درێغ
لوتکە لە بیابان کۆ بووبوونەوە
ئاڵای خەو ڕەنگاوی پێدا
دەهاتە خوار
خەولێکەوتووان
بە هیچ داد و یەخەدادڕینێك
بێدار نەدەبوونەوە..)

ئێمە ئەگەر
ڕەنگی مردووانمان لێ نیشتبێ
دەبێ بەرگی مردووان بپۆشین..
دەزانن؟
ئێوە دەزانن
ئێمە بە پێوانەی پۆشین

چەند ڕووتین ؟
چی لە خۆر بکەم
دەگاتە بەر پەنجەرەمان و ناگات
هەڵدەخلیسکێ ؟
چی لەو داربریایانە بکەم
لە وەهمیان زیاتر نەگرت ؟

(میوەی ژەنگاوی
بڕکی دەرد گرتووی تەماتە سپییەکان
لە بیابانی جەنجاڵدا
بێ ئاکام دەیەوێ
تۆزی خۆڵپەرستی
لە خۆیدا بتەکێنێ..)
دەمزانی
چاوم بەری لە ماڵێ نییە
دەمزانی ڕێی گەڕانەوەمان ئەستەم بوو.
دەمزانی
ڕەنگە باسی شیعر و
شتی لەو بابەتەم لێ بپرسی.. دەمزانی
بەڵام چی بکەم
مۆسیقای غەفڵەت
ماندوویەتی گوڵانمان پێشان دەدا
کە بە هەناسەسوارییەوە
سەر لە ئینجانە دەردێنن..

(چۆلەکەیەك لە سنگمدایە
نە جێی دەبێتەوە
نە بواری هەیە بفڕێ ..
منیش
وەك ئەوەی
بچووك بچووك بووبمەوە
لەسەر دوگمەی کراسی ژنێك
ڕاکشابم
لە پرسەی ئاسکە هەتیو کەوتووەکان
دانیشتووم..)

ئەی نهێنی سەر ئەندازەی وجوود !
با ئەم پێکەیش

لە پەرستگای لایەنگیریدا هەڵدەین
ئەویدی ،
بێ ڕێوڕەسمە بە جێشەکانی
خانەقای ڕەهایی هەڵدەگرین
بێ وەختێ ،
سەمای یاخیبوون
لە ڕووبەڕوو بوونەوەی تەوژمی
تاریکی و بێهودەیی
جەستەی هەڵکوڕوزاوی بە ئێشمان
وێنەی باڵی گرانی
پاسارییەکانی بەر باران
بێ نەزیر.. ڕژد
لەسەر سواندە چێلەکاندا
باڵ دەکەنەوە
دەلەیزن گەرم ببنەوە..

وەختێ سەهۆڵ
ئاگری پێ خۆش دەکرێ ،
ساڵ بە پێش مانگ و
مانگ بەپێش حەفتە و
حەفتە بە پێش ڕۆژ
ڕۆژ بە پێش سەعات
سەعات بە پێش دەققە و
دەققە بە پێش چرکە دەکەوێ ،
ئێمە دەگەینە ڕەهایی
دەگەینە مەیدانی جەنگ
بێستانی تەماتە سپییە ڕەنگ تێنەگەڕاوەکان ..

(ئەگەر هەر کیسرایەك بووایە
گرفت نەبوو
ئەگەر هەر سوڵتانێك
هەر میرێك بووایە
گرفت نەبوو..
بەڵام نە هی ئێمە
کیسرایەك و سوڵتانێك و میرێك نییە..
ئاوڕ بە لای ڕۆژهەڵاتێ دەدەینەوە
هەزار کیسرا

چاو زەق بۆمان ڕاوەستاون .
سەر بڵند دەکەین
سوڵتانەکانی گۆڕستانیش
لێمان هەڵدەستنەوە..
ڕوو بۆ باشور وەردەگێڕین
هەزاران هەزار شمشێری دوو دەم
هەڵکێشراون..)

چیاو مێرگ
بە قەڵەمڕەنگی ئەوان
دروست نەکراون
ئاوی ڕەوان
ئەوان ڕێیان بۆ
هەڵنەبەستووە
ئەوان شەپۆلیان ،
بە گەڕای سپیدار
نەبەخشیوە
سێبەر بگرن
ڕوناهی لە گیرفانی
تاریکایی بشارنەوە..
ئەوان عاشق نین بتوانن
ڕێبەندانان سەفەر بکەن .
ئاسمان نەبا
لە زەوی ڕۆدەچوون
زەوی نەبا
کێلگەی ئەستریيان
دەرزیئاژنی دەکردن
خۆ خۆری و شەرمنی ئێمەش نەبا
بە تەنیا دەمانەوە..

ئای نهێنی سەرئەندازی وجوود !
مردم ئەوەندەی
ئادی ئەستیران بکەم .
لێم بڕا ئەوەندەی
ڕووبار و دەریایان ئاو بدەم..
ئەوەندەی دان بەسەر
جۆخین و خەرمانان وەر بکەم

نە ڕێگام دیتەوە
نە کۆدەکانم پێ کرانەوە..
ئێستا بیابان چۆڵ نییە
شەبەقی بۆ کپ کردن ،
ئاگری ناو پووشە.. تەنیوەتەوە..
ئێمەش هاتووین
چیامان بۆ چەند بیرە نەوتێك
چۆڵ کردووە
بێ ڕۆح ،
لە سەرابی بیاباندا
پاڵمان لێ داوەتەوە ..
نە قومێ ئاوی شینکاڵەکانمان پێیە
نە چەپکە گوڵێکی کیوی
خۆمان بە بیر بێنێتەوە..
ڕووت و قووت
هاتووین چاومان بڕیوەتە سەراب
سەراب و سەراب و سەراب ..

ڕەنگە ئەوە دوا عەشقمان بێ
خوایە وانەبێ !
ڕەنگە دوا جارمان بێ
چەکەرەی چرۆیان
کرانەوەی گوڵان ببینین
خوڕەی ئاو و قاسپەی کەو و
جڕیوەی مەلان ببیستین
خوایە وانەبی
خوایە با ئەوە مۆتەکەیەك بووبێ
ڕاستی نەبێ
بێین دار بەڕوو
لە تەنیشت بیرە نەوتان بڕوێنین
ئاسکە کێویلەکانی کوێستان
لە حەوزی نەفرەتیی نەوت باوێین
خوایە وا نەبێ ..

شوباتی 2016

سێ … یوسف عەبدوڵڵا

لە ٣ چرکەدا
ئەو خەیاڵەم پچڕا..
کەچی
هێشتا هەر چاوم لەسەر هەمان جێگەیە و خەیاڵم لە
٣٠ شوێن!

پاش ٣ خولەک
ئەو رێگایەم جێهێشت..
تا ئێشتاش نەگەشتومەتە کۆتایی و
بە ٣٠٠ هەنگاوی تر ئەوێ تێنا پەڕێنم!

دوای ٣ کاتژمێر
ئاسمانەکە شینایی لێبڕا..
وەلێ
لەچاوی مندا
٣٠٠٠ تەبەقەو شین دەکاتەوە!

دوای ٣ هەفتە
بەفرەکە توایەوە..
بەڵام
لەسەری مندا
٣٠٠٠٠ تاڵی سپییەو ئەڵێی ئەمڕۆ باریوە!

دوای ٣ مانگ
درەختەکە گەڵای پێوەنەما..
کەچی
٣٠٠٠٠٠پەلی بە قەدی منەوە سەوزدەکەنەوە!

٣ ساڵ لەمەو بەر
روبارەکە وشکی کرد..
هێشتا
لەکەناری منا
بە ٣٠٠٠٠٠٠ش□ پۆلەوە هاژەی دێت!

بـە ٣ شنـە باوە
ڕۆیی دوک□□ک□..
تا ئێستاش
٣٠٠٠٠٠٠٠ حەسرەتی لەسینـەمدا دێن و دەچن!

تەنیا ٣ دڵۆپی بارانەکە
لەسەر رومەتم ماوە..
بەڵام
٣٠٠٠٠٠٠٠ فرمێسکی لەچاوانما خورەیان دێت!

بەرزتـــــر لە ئەســـتێرە … پشکۆ ناکام

دیسان بارانە ..
دیسان بارانی غەم بەخوڕ، خوڕتر لە چەمەکانی ئەم خاکە ئەبارێ …
دیسان هەوری تەڵخی (مەرگ) ئاسمانی ئەم وڵاتە دائەپۆشێ..
دیسان ئاهو ناڵەی بێ کەس و بێ دەرەتانی کوچەو شەقامی شارەکان وەک سەمفۆنیایەکی شیوەن، بوە بەسەردێڕی هەواڵەکان ..
***
دیسان و دیسان ..
سفرەی خاڵی ه□زارەکان لە (ئومێد) دابڕا..
بەمەرگی تۆ ..
بەدوا سەفەری تۆ ..
دەریا وشک بێ، فرمێسکی بێ دەرەتانی ئەم خاکە وشک نا بێ ..
هەرچی زامە ساڕێژ بێ، زامی (سەفەری) تۆ ساڕێژ نا بێ …
قەتماغە ناگرێ ..
کۆن نا بێ …
تۆز ناگرێ …
***
هەرچی پایزەکانی مێژو هەیە، وەک خەزانی پایزی (ماڵئاوایی) تۆ نیە ..
کوێ بۆ تۆ بگەڕێین؟

لەهەورازو نشێوەی شاخەکان !
لە روخساری دایکی شەهیدو رۆڵە ونبوەکان !
لە فرمێسکی لەئومێد بێ بەشەکانی ووڵات !
لەناو ووشەو دێڕەکانی مێژوویەکی نیو سەدەی کاروانێکی نەسرەوت و بێ دابر□ان !
***
لە کوێ گوێمان لە تۆ بێ !
لەناو ناڵەو هەناسەی ساردی سفرە خاڵیەکان؟
لەئاپۆڕەی شیوەنی دوا سەفەری تۆ؟
لەگەڵ جریوەی باڵندەکانی 19 ی ئایار؟
کوێ بۆ تۆ بگەڕێین و … لە کوێوە گوێمان لێت بێ؟
***
ئیتر کێ (ئومێد) بگەڕێنێتەوە بۆ سەر لێوی وشکی ه□زارو ستەم دیدەکانی خاک و وڵات؟
کێ (زەردەخەنە) بهێنێتەوە نێو روخساری دایکە جل رەشەکانی دەیان ساڵی مێژویەکی خوێناوی بست بە بستی وڵات !
کێ بەرامبەر نا□عدالەتی و جەردەکان سەنگەرێک بگرێ؟ کە جگە لە وتەی پاک و رەفتاری ئینسانی و بیری خۆشگوزەرانی هەموان، هیچ چەکێکی تری نەبێ !
دوای تۆ ..
کێ نەعرەتەی پڕ لە غەزەبی ه□زاران بگەیەنێتە گوێ ی هەر مشەخۆرو هەر چەوسێنەرێک و
***
هەر ناحەزێکی بەدی هێنانی خەونی منا□□ ه□زارەکان؟
کێ ئەیەوێ شایەتحاڵی (نەمریی) تۆ بێ ..
با بڕوانێتە گردەکەی زەرگەتەو ئەو هەمو خەڵکە ماتەم گێڕەی، بە پەرۆشەوە لەسەر گڵکۆی دوا مەنزڵت سڵاوت لێ ئەکەن …
کێ ئەیەوێ دوا وێنەی روخساری تۆ ببینێ !
با بڕوانێتە تابلۆی فرمێسکی سەر رومەتی هەمو ئەوانەی ئومێد لای ئەوان کاکە (نەوە)یەک بو ..
کێ ئەیەوێ لە (ورە)ی تۆ بڕوانێ !
با دێڕە گەشەکانی پەنجا ساڵی کاروانی سەختی، هات و نەهاتی ئەم نیشتمانە بخوێنێتەوە ..
کێ ئەویەوێ لە مانای (خاکی) بونی سەرکردە تێ بگا !
با ساتێ سەیری وێنەکانی ویستگە جیاکانی کاروانی پڕ لەشانازی پەنجا ساڵەی تۆو ئەم نیشتمانە بکا ..
***

خودایە، چی ئەگوزەرێ و چ نەهامەتیەک وەک زریان روی تێکردوین؟
ه□زارەکان لە نێوانی باوەڕکردن و باوەڕنەکردن بە کۆچی تۆ ، نقومی لافاوی ون بون …
ئەم هەورە تریشقە نەگریسە چی بو، هەواڵی دوا سەفەری تۆی هێنا؟
ئەم دەستە رەشە نەفرەت لێکراوە لە کوێوە هات پێش تۆ، هەمو ئاواتە سەوزنەبوەکانی کێڵگەی خەونەکانی ه□زارانی خنکان !
ئەم شەپۆلە پڕ لە هستریایە هی کام وەرزە، کە ویستی بەهار بکا بەوەرزی خەزان؟
ئەم هەورە تەڵخە رەشە لە کام دێڕە شاراوەکانی چیرۆکەکانی مەرگ، ئاسمانی لێڵ کردو بەرچاوی ئێمەی ناڕون کردو، تەنها وێنەی روخساری تۆ نەبێ، وەک خۆی هەر ما□و□و هەر ئەمێنێتەوە …

***

گردەکەی زەرگەتە بەتۆوە جوان بو ..
بەدوا مەنزڵگای تۆ گەشتر، جوان تر، روناک تر بو ..
مێژوی گۆڕان بەبونی تۆ چەسپێنرا، لە مەرگی تۆشا ئەو مێژوە نەلەقیوتر بو ..
کەی (گردەکە) جوڵێنرا، ئەو کات مێژوەکەمان جێ گۆڕکێ ئەکا …

***

هێشتا زو بو …
جی هێشتنی سفرەی بێ نازەکان زو بو …
ئەم سەفەرەت پێشوەخت بو …
بەڵام، سەفەرت باش .. سەفەرت سەلامەت …
لە ژیانتا خۆشەویست بوی …
لەدوا سەفەرتا خۆشەویست بوی …
لە ژیانتا روناکی مۆمەکەی گۆڕان بوی …
لە دوا سەفەرتا، جێ ی زامی دڕک وداڵی هەنگاوەکانی تیمار ئەکەی …
گەر ئێمەش بێ دەنگ بین، هەنسک نەیەین، خۆ ناوزەنگ لەگریان ناکەوێ …
ئەی قەندیل؟ ئەی سەرگەڵو؟ ئەی دەشتی هەولێر؟ ئەی قەراغ و گەرمیان و خانەقی؟ ئەی و ئەی و ئەی؟

***

ئێمە کاسی خەوێکین، کە حەز ئەکەین هەر خەو بێ …
ئێمە بەسەفەرەکانی تۆ عادەتمان گرتبو ..
بەڵام بە دوا سەفەری لە نێوان عادەت گرتن و عادەت نەگرتن ون بوین و زۆر ئەستەمە بڕوا بکەین، کە ئەمەیان دوا سەفەر بو …

***

کاکە (نەوە) ی ئومێدی نەوەکان …

نوسەری مێژوی پێشمەرگە …
سەرکردە خاکیەکەی، خاکی سور بوی وڵات …
باوکە دڵسۆزەکەی
هەزاران نما
هەزاران چیا
هەزاران چرا
تۆ ! لەگەڵ ئاگی برسیەکان (نما)ت کرد
بۆ بەرەنگاری لە مافی برسیەکان (چیا) بوی
بۆ رێگەی پڕ لەمەشەفەتی برسیەکان چرا بوی
هەر بۆیە تۆ نەمریت ..
هاوڕێ ی میوانی سفرە خاڵیەکان !
تۆ نەمریت، بەرزتریت لە ئەستێرە

سرودی من … ڕەزا شوان

بۆ خوێند□ن□وەی ئەم کتێبە کلیکی ئێرە بکەن ….